Eiropas Investīciju banka

ES banka

ĀTRĀK
nekā paredzēts

VAIRĀK
nekā plānots

Nozīmīgu sasniegumu gads aizdevumu izsniegšanas un ieguldījumu jomā
Arī pirmie lielie ieguldījumi Investīciju plāna Eiropai ietvaros

2015

Darbības pārskats

Saturs

2 PRIEKŠSĒDĒTĀJA priekšvārds

4 2015. gada NOZĪMĪGĀKIE NOTIKUMI

6 EIB DOMĀ…EIB DARA…
INOVĀCIJA jau šodien: reaģējot uz Eiropas nozīmīgākajām uzņēmējdarbības vajadzībām
Jūsu BALSTS: kā EIB atbalsta svarīgu inovāciju, kad citi to nedara

40 Darbs PASAULES mērogā:
ieguldījumi ārpus ES

44 Kā tiek iegūti līdzekļi:
Parāda vērtspapīri un zaļās obligācijas

46 Sadarbība un mijiedarbība
EIB pārvaldība

IZMANTOJIET šo pārskatu, lai…
ATKLĀTU, ko **DARA** pasaulē lielākais aizdevējs…
…un lai **UZZINĀTU**, ko **DOMĀ** Eiropā lielākais inovācijas finansētājs

Priekšsēdētāja
priekšvārds

EIB 2015. gadā saskārās ar jauniem izaicinājumiem. Lai tos pārvarētu, banka pilnveidojās. Viktors Igo rakstīja: "Maini savu mājvietu, saglabājot neskartas savas saknes." Izcilā franču rakstnieka vārdi iegūst ievērojamu rezonansi mūsu darba kontekstā šobrīd, kad, sākot īstenot Investīciju plānu Eiropai, izmantojam esošās zināšanas, lai izstrādātu jaunas metodes. 2015. gadā mēs izpildījām vērienīgas apņemšanās, kā rezultātā kapitāla palielināšana par 10 miljardiem EUR veicināja papildu ieguldījumus 190 miljardu EUR apmērā. Mēs nostiprinājām savu klātbūtni jomās, kas sagādā visvairāk grūtību Eiropā un visā pasaulē. Mēs nodrošinājām, ka Investīciju plāns Eiropai sāk veiksmīgi darboties, pat pirms tiek izveidotas tā pamatā esošās struktūras.

EIB ir Eiropas Savienības banka. Mēs uzņemamies atbildību par ikviena Eiropas pilsoņa ekonomiskajām vajadzībām, lai kurā ES valstī viņš atrastos. Kopš 2008. gada finanšu krīzes EIB reakcija ir bijusi pārliecinoša un nenovērtējama. Banka ir uzsākusi pārmaiņu un modernizācijas ceļu. Un tā ir sasniegusi jūtamus rezultātus.

Mūsu akcionāri, proti, ES dalībvalstis, 2012. gadā vienojās par EIB grupas kapitāla palielināšanu. Pretī viņi lūdza mūs izsniegt aizdevumos papildu 60 miljardus EUR, kā arī atbalstīt kopējos ieguldījumus vismaz 180 miljardu EUR apmērā. Mēs to ne vien veiksmīgi īstenojām, bet pat pārsniedzām plānoto apjomu, darbu pabeidzot aprīlī, pirms plānotā termiņa.

Tas ir viens no iemesliem, kāpēc ar tik lielu pārliecību esam sākuši pildīt solījumu īstenot Investīciju plānu Eiropai. Kamēr regula par ES budžeta garantiju vēl nebija pabeigta, Komisija veica pārvaldnieka pienākumus saistībā ar darījumiem, uz kuriem šī regula attiecas. Tas ļāva pirmos ieguldījumus šī plāna ietvaros īstenot jau 2015. gada aprīlī.

Līdz 2015. gada beigām EIB grupa, proti, EIB un EIF, apstiprināja ievērojami vairāk nekā 100 Investīciju plāna aizdevumus un garantijas. Jūs ar tiem iepazīsieties nākamajās lappusēs. Līdz šim EIB parakstītie Eiropas Stratēģisko investīciju fonda darījumi pārstāv tieši tādas nozares un darbības veidus, kādus paredz

> **“Eiropas nākotnei jābūt novatoriskai. Tai jābūt arī zaļai.**

atbalstīt Investīciju plāns Eiropai. Puse no tiem ir atjaunojamās enerģijas, energoefektivitātes, oglekļa emisiju samazināšanas un vides nozarēs. Pārējie ietver digitālo infrastruktūru, pētniecību un izstrādi, kā arī rūpniecisko inovāciju.

Tā tam arī jābūt. Eiropas nākotnei jābūt novatoriskai. Tai jābūt arī zaļai. EIB ir pasaulē lielākais finansējuma avots klimata pārmaiņu jomā. Mēs esam ieguldījuši klimata politikā piecas reizes vairāk finansējuma nekā nākamās piecas lielākās daudzpusējās attīstības bankas kopā. Nākamo piecu gadu laikā ar klimatu saistītiem projektiem mēs izsniegsim aptuveni 100 miljardus EUR. Mēs palīdzēsim pārvērst realitātē vērienīgo vienošanos, kas tika apstiprināta 2015. gada decembrī Parīzes klimata konferencē.

Mēs apņēmāmies vismaz ceturto daļu mūsu aizdevumu izsniegt klimata politikas projektiem. 2015. gadā mēs izpildījām savu apņemšanos ar uzviju. Turklāt mēs nolēmām līdz 2020. gadam palielināt aizdevumus klimata politikas projektiem līdz 35 % no aizdevumu summas, ko izsniedzam jaunattīstības valstīs.

2015. gadā EIB ātri reaģēja uz bēgļu krīzi, finansējot projektus galamērķa valstīs, lai nodrošinātu pagaidu izmitināšanu, kā arī veiktu ilgtermiņa ieguldījumus bēgļu dzimtajā reģionā. Piemēram, novembrī Jordānijā EIB parakstīja 50 miljonu EUR darījumu, kas finansē cauruļvada izbūvi, lai nodrošinātu ūdensapgādi valsts ziemeļos. Sīrijas bēgļu ierašanās rada ievērojamu slodzi Jordānijas trūcīgajiem ūdens krājumiem. Tas potenciāli rada arī saspīlējumu starp bēgļiem un pastāvīgajiem iedzīvotājiem. Šāds cauruļvada projekts mazinās spriedzi. Turklāt, atbalstot pierobežas valstis, mēs mazinām vilinājumu bēgļiem doties meklēt patvērumu Eiropā, mēs piedāvājam iespēju palikt tuvāk mājām un veidot jaunu dzīvi tur.

Lielākā daļa mūsu darbību, protams, ir vērsta uz Eiropu. Mums neatmaksātie aizdevumi Grieķijā veido 10 % no valsts IKP. Tomēr mēs plānojam iesaistīties vēl vairāk. 2015. gadā EIB ļoti aktīvi darbojās arī kaimiņvalstīs. Vasarā mēs vadījām sarežģītas sarunas, kuru mērķis bija paātrināt garantijas piešķiršanu Pasaules Bankai aizdevumu izsniegšanai 520 miljonu EUR apmērā, kas ļāva Pasaules Bankai finansēt gāzes iegādi apkurei Ukrainā. Šīs sarunas aizēnoja kara draudi un arī iespēja, ka bargas ziemas gadījumā var sekot lielas ciešanas, ja gāze netiks piegādāta. Par laimi, bankas enerģētikas jomas darbiniekiem izdevās to atrisināt.

EIB darbs un tā ietekme jūtama visā pasaulē. Pēdējos gados EIB grupas loma, palīdzot Eiropai izstrādāt un izmantot veidus, kā reaģēt uz vietējiem un pasaules izaicinājumiem, ir pastāvīgi augusi. Šis pārskats parāda, ka izaugsme 2015. gadā ir kļuvusi vēl straujāka.

Werner Hoyer

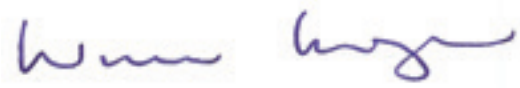

Kopējais FINANSĒJUMS

EIB
77,5 mljrd. EUR

EIF
7 mljrd. EUR

18,7 mljrd. EUR
inovācijai un prasmju pilnveidošanai

28,4 mljrd. EUR
maziem un vidējiem uzņēmumiem

19,1 mljrd. EUR
infrastruktūrai

2015. GADA **NOZĪMĪGĀKIE NOTIKUMI**

19,6 mljrd. EUR
videi

Eiropas Stratēģisko investīciju fonds 2015. gadā

ESIF

- EIB grupa apstiprinājusi vai parakstījusi **126** projektus
- ESIF ietvaros ieguldīti **7,5** mljrd. EUR
- Mobilizēti kopējie ieguldījumi **50** mljrd. EUR apmērā
- **22** ES valstīs no 28
- Gandrīz **50 %** EIB apstiprināto projektu saistīti ar klimatu un vidi
- **81 000** MVU gūs labumu no EIF finansējuma — tas ir atbalsts, kas stiprinās Eiropas ekonomiku un radīs darbvietas

INOVĀCIJA
jau šodien

EIB darbības mērķis ir reaģēt uz inovācijas plaisu, kas Eiropu šķir no ASV un Japānas, kamēr vēl nav par vēlu

EIB apzinās, ka nekavējoties jāmaina tas, ka gadu desmitiem inovācijai veltīts par maz ieguldījumu un uzmanības. Šī apņemšanās ir daudzu šajā pārskatā minēto projektu pamatā.

Inovācija vairs nav tāda kā agrāk. Vairs nepietiek tikai nākt klajā ar jaunu produktu. Ir svarīgi arī, kā tas tiek ražots. Uz mākoņdatošanu balstītas kontroles sistēmas drīz vadīs darbu rūpnīcās visā pasaulē, tādējādi gūstot apjomradītus ietaupījumus. Digitālas piegāžu ķēdes visu diennakti darbosies automātiskā režīmā.

Ražošanas pārveidošana digitālā procesā ir mūsdienu uzņēmējdarbības vides reformas priekšplānā. Pateicoties pēdējos divdesmit gados panāktajam progresam digitālajā jomā, ASV uzņēmumiem ir lielas priekšrocības pakalpojumu nozarē, bet Eiropa joprojām saglabā nelielu pārsvaru ražošanas kompetences jomā. Tomēr pēc dažiem gadiem arī ražošanas process būs pilnībā digitalizēts. Eiropai steidzami jāīsteno ražošanas inovācija, veicot nozīmīgus ieguldījumus un daudz mērķtiecīgāk izstrādājot jaunas metodes, kas saistītas ar lielāku risku, bet arī ar lielāku potenciālo ieguvumu, citādi pastāv reāla iespēja, ka mūsu kontinents atpaliks no ASV vēl vairākas turpmākās paaudzes.

ASV inovācijas jomā apsteidza Eiropu 1990. gados, kā rezultātā tieši amerikāņu uzņēmumi — *Google*, *Amazon*, *Facebook*, *Apple* — dominē digitālo pakalpojumu nozarē. Turpmākajos gados pēc 2008. gada finanšu krīzes vēl vairāk saasinājās ar Eiropas konkurētspējas trūkumu saistītās problēmas. Viens no iemesliem, kas liedza Eiropas ekonomikai atgūties tikpat pārliecinoši un ātri kā ASV, bija ilgtermiņa ieguldījumu trūkums pētniecībā, digitalizācijā un izglītībā Eiropā.

Šādam ieguldījumu trūkumam ir strukturāli iemesli. ASV būtībā darbojas kā vienots veselums, kas izmanto kopēju valodu, kamēr Eiropas vienotais tirgus joprojām ir nepilnīgs. Darbaspēka mobilitāti aizkavē daudzās valodas, kurās runājam. Dažādās valstīs joprojām ir dažādi noteikumi attiecībā uz to pašu

45 miljonu EUR aizdevums lielākajam Polijas farmācijas ražotājam *Polpharma* finansēs pētījumus, lai rastu ekonomiskas alternatīvas pašreizējai medikamentozai ārstēšanai

produktu. Mūsu ieguvums no integrācijas ir milzīgs, tomēr Eiropa joprojām ir tālu no patiesi integrēta vienotā tirgus.

Pat Eiropas lielā paļāvība uz banku finansējumu rada uzņēmumiem neizdevīgus apstākļus attiecībā uz inovāciju. Inovācijai bieži nepieciešams kāds, kurš nosaka, kādi uzņēmējdarbības projekti ir daudzsološi, kā arī uzņemas riskus un nodrošina likviditāti. Tā dara riska kapitāla ieguldītāji, un ASV ir daudz labāk attīstīta riska kapitāla vide.

Nepieciešamais ieguldījumu apjoms ir milzīgs. Saskaņā ar EIB ekonomistu veikto pētījumu Eiropai papildus nepieciešami 130 miljardi EUR gadā, kas ļautu īstenot ES mērķi ieguldīt 3 % no IKP pētniecībā un izstrādē, tādējādi pietuvinot mūs citu attīstītāko valstu ieguldījumu procentuālajiem rādītājiem šajā jomā. Un tas vēl nav viss. Eiropai ir nepieciešami 90 miljardi EUR gadā, lai izmantotu progresīvas ražošanas tehnoloģijas, 35 miljardi EUR gadā, lai riska kapitāla finansējums neatpaliktu no ASV, 10 miljardi EUR mūsdienīgām izglītības iestādēm, kā arī 65 miljardi EUR, lai īstenotu ES mērķus platjoslas, datu centru kapacitātes un kiberdrošības jomā.

Ja kāds vēl šaubās, kāpēc Eiropai jāturpina integrācijas process, šī izaicinājuma apjoms sniedz skaidru atbildi. Neviena Eiropas valsts to nevar paveikt saviem spēkiem. EIB atrodas inovācijas finansējuma sniedzēju priekšgalā. Mūsu aizdevumi novatoriskiem projektiem pagājušā gadā sasniedza 18,7 miljardus EUR, kas ir rekordliela summa, salīdzinot ar mazāk nekā 10 miljardiem EUR 2008. gadā. Katrs no šiem ieguldījumiem ir stratēģisks.

Mēs meklējam inovāciju ikvienā mūsu izvērtētajā projektā. Mēs ceram, ka tādā veidā inovācija kļūs par Eiropas uzņēmumu ierastu praksi.

Mēs esam **jūsu balsts**

> EIB atbalsta novatoriskas rūpniecības nozares, kad tām ir grūtības atrast privātu finansējumu, un turpina sniegt atbalstu, līdz tās ir nostabilizējušās

Belwind jūras parks, 46 km no Beļģijas krasta

Decembrī atklātā Sestasas (*Cestas*) fotoelementu stacija ražo tādu tīras enerģijas apjomu, kas ir līdzvērtīgs tam, ko patērē vismaz trešdaļa Bordo apkaimes iedzīvotāju. Tās 1 miljona saules paneļu pieslēgšana iezīmē būtisku pavērsienu klimatam draudzīgas enerģijas jomā: Sestasas stacija ir pirmais lielais fotoelementu projekts, kas patiešām konkurē ar fosilā kurināmā elektrostacijām.

Lai to sasniegtu, saules fotoelementu ražošanā ir noiets garš ceļš. Izaugsme bija lēna visu 1990. gadu laikā un pārsvarā arī pirmajā šī gadsimta desmitgadē. Tomēr tehnoloģiju attīstība un arvien pieaugoši apjomradīti ietaupījumi nodrošināja uzplaukumu. Izmantotā saules enerģijas jauda kopš 2009. gada ir pieaugusi deviņas reizes. Un EIB vienmēr bija līdzās.

"Sestasas stacija ir pirmais lielais fotoelementu projekts, kas spēj konkurēt ar fosilā kurināmā alternatīvām," stāsta Davids Gonsaless Garsija, EIB atjaunojamās enerģijas nodaļas galvenais inženieris. "Pēdējos piecpadsmit gadus izmaksas ir pastāvīgi mazinājušās, un tagad ir plašāks piedāvājums, standartizēts aprīkojums un ievērojami apjomradīti ietaupījumi."

Nākamie — atkrastes vēja parki un saules enerģijas koncentrēšana

EIB bieži ir uzņēmusies piedalīties saules fotoelementu darījumos, kas nav piesaistījuši pietiekamus privātus ieguldījumus. Tas ir palīdzējis finansēt pētījumus, kas galu galā padarījuši šo nozari dzīvotspējīgu un ekonomiski perspektīvu. EIB izmanto līdzīgu pieeju arī attiecībā uz citām atjaunojamās enerģijas nozarēm, kas atrodas agrīnākā izstrādes stadijā, un ir veikusi lielus ieguldījumus Lielbritānijas, Vācijas un Beļģijas atkrastes vēja parkos, kā arī milzīgā koncentrētās saules enerģijas projektā Varzāzātā, Marokā, kuru plānots atklāt 2016. gadā. Atkrastes vēja parki un koncentrētā saules enerģija pašreiz nodrošina relatīvi nelielu daļu pasaules elektroenerģijas, bet saules fotoelementu attīstība iedrošina arī šīs nozares tai sekot.

Sestasas pilsēta, kurā mīt 16 000 iedzīvotāju, atrodas līdzenumā starp Bordo un Atlantijas okeānu. Gaisa temperatūra vasarā tur mēdz paaugstināties līdz pat 42 °C, un šī vieta ir ļoti saulaina. Atjaunojamās enerģijas uzņēmums *Neoen* Eiropā lielāko saules enerģijas fotoelementu staciju uzbūvēja pārsvarā 2015. gada laikā.

"Saules fotoelementu enerģija šobrīd ir patiesi konkurētspējīga," stāsta Selīna Loveržā, atjaunojamās

> **Bez EIB klātbūtnes atkrastes vēja enerģijas nozare nebūtu sākusi attīstīties.**

enerģijas fondu *Mirova* ieguldījumu direktore Parīzē. "Šis ir ļoti svarīgs brīdis saules fotoelementu nozarē."

Fondu *Mirova* 180 miljonu EUR ieguldījumu fonds *Eurofideme III* ir ieguldījis 30 miljonus EUR Sestasas projektā, kura kopējā vērtība sasniedz 285 miljonus EUR. Tas nozīmē, ka EIB faktiski piedalās ar pašu kapitāla daļām, jo ir ieguldījusi fondā *Eurofideme III*. EIB arī apstiprināja aizdevumus 42 miljonu EUR vērtībā Francijas bankai, kas finansē Sestasas projektu.

Darījumi, kam nepieciešami gan inženieri, gan baņķieri

Lai izprastu atkrastes vēja parku attīstību, jāapzinās EIB svarīgā loma inovācijas atbalstīšanā. Šī nozare 2008. gadā, kad pasaules finanšu krīzes ietekmē ieguldītāji kļuva īpaši piesardzīgi attiecībā uz riskantākiem darījumiem, varēja pilnībā iznīkt. Kaut gan *piekrastes (onshore)* vēja parki bija relatīvi labi attīstīti, *atkrastes (offshore)* tehnoloģijas joprojām atradās sākumstadijā. EIB iesaistījās, tiklīdz izsīka privātie ieguldījumi. "Komercbankas ļoti negribīgi uzņēmās risku," saka Alesandro Boši, EIB Atjaunojamās enerģijas nodaļas vadītājs. "Bez EIB klātbūtnes atkrastes vēja enerģijas nozare nebūtu sākusi attīstīties."

Protams, ka 2008. gads varēja šķist pārāk riskants laiks, lai ieguldītu beļģu projektā *Belwind*, kas paredzēja uzbūvēt Eiropā lielāko vēja parku, kas atrastos 46 km attālumā no Zēbriges krasta un pat 37 metru dziļumā. "Finanšu krīzes dēļ privāti līdzekļi nebija pieejami," stāsta Melhiors Karigls, EIB projektu finansējuma aizdevumu izsniegšanas speciālists.

Karigls un viņa kolēģi tomēr atzinīgi novērtēja tehnoloģijas, kas ļautu projektam *Belwind* iegremdēt

pamatus dziļāk jūrā nekā tas jebkad bija izdevies, kā arī projekta pārstāvju drosmi uzbūvēt 55 turbīnu torņus 17 kvadrātkilometru platībā. EIB sniedza finansējumu projektam *Belwind* 300 miljonu EUR apmērā, kas veidoja pusi no tā izmaksām. Šobrīd *Belwind* ražo pietiekami daudz elektroenerģijas, lai apgādātu 160 000 mājokļu Beļģijā.

Kopš tā laika EIB ir strādājusi ar lieliem atkrastes vēja enerģijas projektiem visā Eiropā, jo īpaši Apvienotajā Karalistē, Nīderlandē un Vācijā. Tā pat apsver ieguldījumu novatoriskā peldošā vēja parka projektā Portugālē. **EIB ir finansējusi aptuveni divas trešdaļas Eiropas atkrastes vēja enerģijas jaudas.** Pēdējais lielākais EIB darījums tika noslēgts septembrī, un ar to EIB uzņēmās aizdot 425 miljonus GBP vēja parkam *Galloper*, kas atrodas 27 km no Safolkas krasta un ietvers 140 turbīnas. Vēja parks *Galloper* saņem finansējumu Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) ietvaros.

Reizēm mazāk ir izdevīgāk

Atjaunojamās enerģijas nākotne nav saistīta tikai ar milzīgiem projektiem attīstītajās valstīs. Saules fotoelementiem, piemēram, ir priekšrocība salīdzinājumā ar citām atjaunojamās enerģijas tehnoloģijām, jo to izmērus var samazināt. Kaut gan ir maz ticams, ka jūs savā dārzā kādreiz varētu uzstādīt 90 m augstu vēja turbīnu, dažu saules paneļu piestiprināšana uz jumta nesagādās lielas problēmas. Šī spēja pielāgoties padara saules enerģiju ļoti pievilcīgu attālos pasaules nostūros, kur nav pieejami alternatīvi elektroenerģijas apgādes veidi.

"Saules enerģija kļūst patiesi populāra vietās, kur nav elektroenerģijas tīklu," stāsta Sofija Jablonska, EIB inženiere. "Piemēram, Āfrikas ciematos vienīgais alternatīvais gaismas avots mēdz būt petrolejas lampas, kas ir dārgas un kuru dūmi ir toksiski."

Eiropas lielo saules enerģijas projektu radītie milzīgie apjomradītie ietaupījumi samazinājuši fotoelementu paneļu cenas tiktāl, ka ģimenes tos tagad var iegādāties attālos reģionos. "Jo vairāk tādu lielu fotoelementu projektu kā Bordo, jo vairāk tas ietekmē Ķīnas rūpnīcās ražoto saules enerģijas iekārtu cenu," apgalvo Maikls Džera, uzņēmuma *Energy Access Ventures* vadošais partneris, viens no EIB atbalstītajiem vadītājiem. "Liels projekts Bordo palīdzēs gūt labumu maziem projektiem Āfrikā."

Šādi nelieli EIB atbalstīti projekti ietver:

- *Pamiga* (*Participatory Microfinance Group for Africa* — mikrofinansējuma līdzdalības grupa Āfrikai): EIB izsniedz 4 miljonu EUR aizdevumu fondam, kas savukārt aizdod mikrofinansēšanas uzņēmumiem Āfrikas lauku reģionos. Šie uzņēmumi izsniedz aizdevumus iedzīvotājiem saules enerģijas aprīkojuma iegādei (kā arī iegulda apūdeņošanas un dzeramā ūdens iekārtās). Fonds darbojas vairākās Āfrikas valstīs, tostarp Beninā, Burkinafaso, Kamerūnā, Kenijā, Madagaskarā, Senegālā, Tanzānijā un Togo.

- *Energy Access Fund* (Enerģijas pieejamības fonds): EIB ir ieguldījusi 10 miljonus EUR pašu kapitāla šajā fondā, kas izsniedz aizdevumus jaunuzņēmumiem, kuri nodrošina piekļuvi elektroenerģijai Austrumāfrikā. Fonda mērķis ir nodrošināt ar stabilu elektroenerģijas apgādi vienu miljonu maznodrošināto iedzīvotāju Subsahāras Āfrikas lauku reģionos un daļēji urbanizētās teritorijās.

"Lai mikrofinansējums Āfrikā būtu ilgtspējīgs un atbildīgs, tam jābūt videi draudzīgam un iekļaujošam," saka Renē Čao-Berofa, *Pamiga* ģenerāldirektore. "Saules fotoelementi ir ārkārtīgi svarīgi uz mikrofinansējumu balstītajā zaļajā ekonomikā."

Valstu robežas nevar apturēt globālo sasilšanu. Bordo un Beninas elektroenerģijas patērētājiem ir paveicies, ka tās nespēj apturēt arī Eiropas Investīciju banku.

> **"Liels projekts Bordo palīdzēs gūt labumu maziem projektiem Āfrikā.**

Neliels fotoelementu panelis privātmājai Tanzānijā

INOVĀCIJA konkurētspējai

Eiropas nākotne ir atkarīga no tās novatoriskajām spējām. Tā kā rūpniecībā arvien vairāk tiek izmantotas digitalizētas ražošanas metodes, konkurence ar ASV un citām attīstītām valstīm ir grūta. Šī joma ir viens no mūsu sabiedriskās politikas mērķiem, tāpēc ieguldījumi tajā ir ārkārtīgi svarīgi. Šī iemesla dēļ inovācija ir viens no kritērijiem, piešķirot ESIF aizdevumus.

18,7 mljrd. EUR

inovācijai un prasmju pilnveidošanai

projektiem šādās jomās

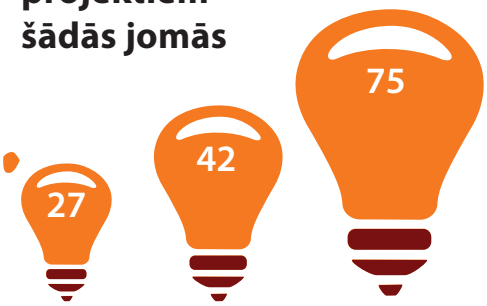

Kopējā aizdevumu summa pētniecībai, attīstībai un inovācijai privātajā sektorā

4,9 mljrd. EUR

Vairāk nekā

50

privātā sektora uzņēmumu saņēmuši atbalstu pētniecībai un izstrādei

Lai sasniegtu ES mērķus platjoslas, datu centru kapacitātes un kiberdrošības jomā, nepieciešami 65 miljardi EUR gadā. EIB 2015. gadā noslēdza lielu skaitu darījumu, kas ir labs pamats turpmākai izaugsmei

15,3 miljoni jaunu vai uzlabotu digitālo savienojumu

Telecom Italia, **500 miljoni EUR**...
7 miljoni mājsaimniecību

Ziemeļu–Padekalē reģions, **147 miljoni EUR**

Orange, Polija, **190 miljoni EUR**

Elzasa, **380 000** savienojumu

Lejassaksija, **150 miljoni EUR**

Hesene, **150 miljoni EUR**

Somija un Igaunija,
150 miljoni EUR

Telecom Malta, **30 miljoni EUR**

Inovācijas nerodas pašas no sevis. Kādam par tām ir jāiedomājas un tās jāizstrādā. Šodienas studenti izstrādās rītdienas inovācijas. Tomēr Eiropa atpaliek no ASV, kas par katru studentu augstākajā izglītībā izdod divtik lielu summu. EIB aizdevumu mērķis ir mainīt šo tendenci. 2015. gadā mēs izsniedzām visu laiku lielāko aizdevumu universitātei — 278 miljoni EUR Oksfordas Universitātes zinātniskās pētniecības ēkām un aprīkojumam. 1,45 miljoni studentu visā Eiropā gūst labumu no EIB aizdevumiem.

Horhe Fernandess Kesada, 22 gadus vecs medicīnas ierīču izstrādes un uzņēmējdarbības students no Malagas, bija viens no pirmajiem studentiem, kas saņēma aizdevumu maģistrantūras studijām *Erasmus+* ietvaros. Tā ir EK programma, kuru pārvalda EIF un kas piedāvā aizdevumus Spānijas maģistrantūras studentiem, kuri mācās ārzemēs, kā arī citiem eiropiešiem, kuri iegūst maģistra grādu Spānijā. Programma *Erasmus+* nodrošina mācību un dzīvošanas izmaksas, un aizdevuma atmaksa jāsāk tikai gadu pēc izglītības grāda iegūšanas. Horhe aizdevumu viena gada maģistrantūras studijām Londonas Imperiālajā koledžā saņēma no *MicroBank*, kas ir bankas *La Caixa* specializētā iestāde sociālajam finansējumam. Ir plānots, ka programmas *Erasmus+* ietvaros līdz 2020. gadam tiks aizdoti aptuveni 3 miljardi EUR, un labumu gūs 200 000 studentu.

Rīkojies gudri

ESIF

Dženeta Tikpenija ar viedo skaitītāju savās mājās Velsā

Viedie skaitītāji palīdz patērētājiem kontrolēt enerģijas rēķinus

Kad Dženeta Tikpenija kādreiz vēlējās iedzert tasi kafijas, viņa vienkārši nospieda pogu, lai uzvārītu ūdens kannu. Bieži vien, kamēr ūdens vārījās, viņa aizrāvās ar ko citu. Kad viņa atminējās par kafiju, ūdens jau bija atdzisis, un nācās to vārīt vēlreiz.

Tagad, kopš Dženeta savās mājās Velsas piekrastes pilsētā Beri ir ierīkojusi viedo skaitītāju, viņa vairs šādi neiznieko elektrību. Viedais skaitītājs ar tam pievienoto mājas displeju tagad skaidri parāda, kā tas ietekmē rēķinu. Tas arī informē, kādi ir izdevumi, ja vairāk seko līdzi elektroenerģijas patēriņam. "Jūs būsiet pārsteigti, cik daudz enerģijas patērē ūdens kanna," viņa bilst.

Visā Eiropā tiek uzstādīti desmitiem miljonu viedo skaitītāju. Lielbritānijas valdība ir noteikusi, ka līdz 2020. gada beigām ikvienā mājā jābūt viedajam skaitītājam. **Skaitītāju ieviešanai Apvienotajā Karalistē būs nepieciešami aptuveni 53 miljoni jaunu elektrības un gāzes skaitītāju, plānotajam ieguldījumam sasniedzot 10 miljardus GBP.** Viedie skaitītāji Lielbritānijā mēra, cik daudz elektrības vai gāzes tiek patērēts reālajā laikā, kas savukārt mudina ietaupīt. Tas palīdz patērētājiem, kuri vēlas samazināt enerģijas patēriņu, un potenciāli arī samazina oglekļa emisijas.

ESIF

Viedā nauda

Ar viedajiem skaitītājiem ir arī saistīts lielākais aizdevums, ko Eiropas Investīciju banka pagājušā gadā parakstīja Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) ietvaros. Ar ESIF atbalstu Eiropas Investīciju banka aizdos aptuveni 500 miljonus EUR viedo skaitītāju projektam, kura vērtība ir 1,4 miljardi EUR un kuru pārvalda *Calvin Capital* — britu uzņēmums, kas pārstāv enerģijas piegādātājus, finansējot un pārvaldot jaunu skaitītāju uzstādīšanu. Kopumā ESIF mērķis ir līdz 2018. gadam rast 315 miljardus EUR jauniem ieguldījumiem ES, un sākotnējos līdzekļus nodrošinās EIB un Eiropas Komisija.

> **“Tas ir liels darījums, bet galu galā mūsu klātbūtne šajā tirgū palīdz drošāk uzņemties risku un nodrošina virkni ekonomisko ieguvumu no attiecīgā projekta.**

Kad Lielbritānijas komunālo pakalpojumu uzņēmums uzstāda viedo skaitītāju, patērētājam nav pienākums ilgtermiņā saglabāt līgumattiecības ar šo uzņēmumu. Pēc viedā skaitītāja uzstādīšanas patērētājs jebkurā brīdī var nolemt mainīt elektroenerģijas piegādātāju, kā rezultātā uzņēmumam var rasties grūtības atgūt skaitītājā ieguldītos līdzekļus. Uzņēmums *Calvin Capital* ir pieradis risināt ar patērētāju mainību saistītās problēmas. Galu galā *Calvin* kopš 2002. gada ir finansējis vairāk nekā sešu miljonu skaitītāju iegādi un uzstādīšanu, tostarp ierīkots vairāk nekā viens miljons viedo skaitītāju. **Šis ESIF darījums ietver vēl septiņus miljonus viedo skaitītāju.**

Sadarbības modelis, kādu uzņēmums izvēlējās darījumā ar EIB, atbrīvo piegādātāju no patērētāju mainības radītā sloga. Tagad skaitītājs pieder uzņēmumam *Calvin*, nevis pakalpojuma piegādātājam, kā rezultātā piegādātājam nav jārisina patērētāju mainības problēma. Ar EIB atbalstu šis Mančestras uzņēmums piedāvā risinājumu, kas darbojas neatkarīgi no tā, kuru piegādātāju patērētājs izvēlas.

Virkne ekonomisko ieguvumu

EIB izsniedza šo aizdevumu ESIF ietvaros, lai parādītu atbalstu *Calvin* izmantotajai sistēmai. Paredzams, ka atbalsts piesaistīs šai nozarei citus ieguldītājus un veicinās enerģētikas infrastruktūras modernizāciju. **Ar ESIF starpniecību EIB arī varēja palielināt aizdevuma apjomu, ļaujot tam pārsniegt maksimālo summu, ko banka būtu drīkstējusi aizdot parasto darījumu ietvaros.**

“Tas ir liels darījums, bet galu galā mūsu klātbūtne šajā tirgū palīdz drošāk uzņemties risku un nodrošina virkni ekonomisko ieguvumu no attiecīgā projekta,” stāsta Pīters Džeikobs, EIB Projektu finansēšanas nodaļas vadītājs.

Paraugs citiem

Dženetas Tikpenijas viedais skaitītājs noteikti ir pamudinājis viņas meitas vairāk apzināties, kā tiek izmantota enerģija. “Tas sāk pīkstēt, lai mūs brīdinātu, ka tērējam vairāk enerģijas nekā ierasts,” viņa stāsta. “Mana jaunākā meita tūlīt pat sāk skraidīt pa māju un atvienot ierīces.”

Vēl jāpaveic daudz darba un daudz ieguldījumu, lai pabeigtu Lielbritānijas valdības plānoto viedo skaitītāju ieviešanu. Tomēr tā arī ir daļa no ESIF lomas — palīdzēt dot impulsu jaunām tendencēm stratēģiskās ekonomikas nozarēs.

Un tas jau tiek īstenots. Bankas pārstāvis Pīters Džeikobs stāsta, ka, kopš pagājušā gadā piešķirts EIB aizdevums uzņēmumam *Calvin* un parakstīti **citi līgumi par 13 miljoniem viedo skaitītāju uzstādīšanas finansēšanu visā Eiropas Savienībā**, viņu jau ir uzmeklējuši vairāki citi Apvienotās Karalistes uzņēmumi, kas vēlas noslēgt līdzīgus darījumus.

Inovācija dzīvībai

InnovFin **Infekcijas slimību atbalsta mehānisms finansē vakcīnas, ārstēšanu un medicīnas iekārtas to agrīnā, riskantākā izstrādes posmā. Pirmo aizdevumu 10 miljonu EUR vērtībā saņēma zviedru biotehnoloģiju uzņēmums *Cavidi*, kas izstrādā ierīci AIDS pacientu novērošanai, lai noteiktu, vai neveidojas rezistence pret izmantotajām zālēm. Ierīce, kuru uzņēmums dēvē par *Ziva*, parādīsies tirgū 2016. gada nogalē, un tā nosaukta par "vīrusu slodzes monitoru". Visā pasaulē ir 35 miljoni HIV pacientu, no kuriem 34 miljoni dzīvo trūcīgās valstīs, kur nav pieejamas komplicētas laboratorijas iekārtas, kas nepieciešamas AIDS medikamentu monitoringam. "Diagnostika viņiem vienkārši nav pieejama," pauž Endrjū Oldfilds, *Cavidi* direktors. Drīzumā pat medmāsa nomaļā klīnikā varēs paņemt asins paraugu, veikt pārbaudi ar ierīci *Ziva* un saņemt rezultātu. "Kā jau mazam uzņēmumam, kas izmanto novatoriskas tehnoloģijas, EIB atbalsts mums ir bijis neatsverams," saka Oldfilds. "Tagad mums ir labas izredzes ieviest šo produktu tirgū un patiesi palīdzēt cilvēkiem."**

Liels veikums MAZO un VIDĒJO UZŅĒMUMU atbalstam

Vairums eiropiešu strādā mazos vai vidējos uzņēmumos, tāpēc atbalsts šai nozarei ir ārkārtīgi svarīgs uzdevums. Turklāt mazie uzņēmumi un jaunuzņēmumi arī ģenerē novatoriskas idejas. Eiropas konkurētspēja ir atkarīga no stabiliem ieguldījumiem šajā jomā.

28,4 mljrd. EUR maziem un vidējiem uzņēmumiem

2015. gadā **EIB**

Izsniedza aizdevumus, kas palīdzēja radīt un atbalstīt **4,1 miljonu** darbvietu Eiropas MVU un uzņēmumos ar vidēji lielu kapitālu

29 % finansējuma veltīja maziem un vidējiem uzņēmumiem

Atbalstīja par **13 %** vairāk mazo un vidējo uzņēmumu

2015. gadā **EIF**

Dubultoja MVU darījumus, veicot 85 pašu kapitāla, kā arī 119 garantiju un mikrofinansēšanas operācijas 6,96 miljardu EUR vērtībā, lai mobilizētu **26,89 miljardus EUR**

Veica 25 riska kapitāla darījumus ar kopējo ieguldījumu 812 miljonu EUR vērtībā, kas mobilizēs **3,4 miljardus EUR**

Noslēdza garantiju un mikrofinansēšanas darījumus, par **29 % pārsniedzot plānoto mērķi**

Garantijas izaugsmei Spānijā un Maltā

EIB, EIF un Eiropas Komisija parakstīja darījumus ar Spāniju un Maltu par programmu pārvaldīšanu mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam šajās valstīs. EIF garantēs aizdevumus finanšu starpniekiem un segs 50 % zaudējumu, kas tiem radušies, izsniedzot aizdevumus MVU. Starpnieki to atlīdzinās, piedāvājot aizdevumus ar samazinātām procentu likmēm. Paredzams, ka Spānijā šī programma piesaistīs 3 miljardus EUR lielu finansējumu 16 valsts reģionos. Plānots, ka programma atbalstīs 60 miljonu EUR finansējumu maziem un vidējiem Maltas uzņēmumiem.

Energoefektivitāte maziem uzņēmumiem

Energoefektivitātes privātā finansējuma instruments (*PF4EE*), kas ir jauna sadarbības programma starp EIB un Eiropas Komisiju, finansē mazus energoefektivitātes projektus, kurus pārvalda vietējās bankas. Pirmie darījumi tika veikti Čehijā, Spānijā un Francijā. Bankas mērķis ir katru gadu izsniegt aptuveni 250 miljonus EUR *PF4EE* aizdevumos, cenšoties noslēgt darījumus ar 10 līdz 15 bankām.

Francijas ministre Segolēna Ruajāla, parakstot *PF4EE* darījumu ar banku grupu *Crédit Coopératif*

ESIF

Kad Reina apgādā pietekas

Sebastians Vilbs savā rūpnīcā Diseldorfas apkaimē

> “Šis bija izcils gads... ESIF padarīja to iespējamu.

Kā Eiropas lielais ieguldījumu plāns sasniedz mazos uzņēmumus

Nelielā Diselas upīte līkumo ap Gruitenas ciemu. Tad tā sazarojas četrās daļās un aizlīkumo uz Reinu. Šo dažu pēdējo samezgloto līkumu karte nedaudz atgādina aizdevuma diagrammu, ko Simona Vilbsa un viņas vīrs saņēma, lai finansētu savu ģimenes uzņēmumu Gruitenā. Tā ir komplicēta garantiju un pretgarantiju shēma. Lielās Eiropas institūcijas un Vācijas bankas, kas galu galā ir tās, kas atbalsta šo darījumu, tic, ka gluži tāpat kā mazā upīte apgādā ar ūdeni lielo, tā šādiem maziem uzņēmumiem kā Simonas un Sebastiana metāla lējumu ražotnei ir jāizdzīvo, lai palīdzētu plaukt ekonomikai kopumā.

Tāpēc ieguvums no palīdzības, ko saņēma Vilbsu ģimene, ir daudz plašāks par iztikas līdzekļiem nelielai cilvēku grupai, kas strādā šajā uzņēmumā, kaut gan arī tas šajā situācijā ir ārkārtīgi svarīgi. “Ja mēs nebūtu saņēmuši aizdevumu, mums nebūtu sava uzņēmuma,” stāsta Simona, kura strādā kopā ar vīru un vēl diviem pilna laika darbiniekiem (tostarp arī vīra brāli), kā arī trīs cilvēkiem, kuri ir nodarbināti nepilnu darba dienu un no kuriem viens ir viņas tētis — uzņēmuma dibinātājs.

“Uzņēmums nav liels, turklāt tas ir ģimenes uzņēmums. Tomēr mēneša beigās, kad klienti vēl nav

ESIF

samaksājuši par darbu, mums nepieciešami līdzekļi, ar ko samaksāt darbiniekiem."

ESIF straujā izaugsme

Vilbsu 30 000 EUR kredītu palīdzēja finansēt EIF, kura mērķis ir veicināt mazo un vidējo uzņēmumu finansēšanu visā Eiropā. Kopš 2015. gada Uzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas programma (*Competitiveness of Enterprises and small and medium-sized enterprises Committee — COSME*), ko Eiropas Komisijas uzdevumā pārvalda EIF, ir guvusi labumu no ESIF sniegtā atbalsta. Tā rezultātā programmas *COSME* garantēto aizdevumu summu var dubultot, kā arī EIF sadarbības partneri var aizdot vai garantēt līdzekļus divtik ātri.

EIF daļai ESIF kapitālā vajadzētu piesaistīt finansējumu 75 miljardu EUR apmērā, kas paredzēts mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. To varētu salīdzināt ar Reinu, kas palīdz daudzām mazām Diselas upītēm ceļā pie tās.

Galvenais mērķis ir, lai bankām, kuras izsniedz aizdevumus mazajiem uzņēmumiem, būtu daudz mazāk jāraizējas par aizdevuma risku, jo *COSME* lielu daļu riska ar ESIF atbalstu nodod Eiropas Investīciju fondam. Protams, **tādējādi šīm bankām ir daudz vairāk iespēju patiešām izsniegt aizdevumu, kas ir izdevīgi mazajiem uzņēmumiem. "Šāda veida kredītam ir ļoti svarīga loma jaunuzņēmumu un citu nesen dibinātu uzņēmumu vidū,"** stāsta Larš Testorfs, bankas *KfW* viceprezidents produktu vadības jomā Frankfurtē. "Bez tā virkne mazo uzņēmumu saņemtu atteikumu no savas bankas."

2015. gadā EIF parakstīja darījumu ar banku *KfW*, kas paredz līdz 2018. gadam izsniegt aizdevumos jaunuzņēmumiem Vācijā 1 miljardu EUR. **Labumu varētu gūt vairāk nekā 20 000 Vācijas jaunuzņēmumu**. Bez ESIF Eiropas Investīciju fondam programmā *COSME* nebūtu bijis nepieciešamo līdzekļu, lai 2015. gadā noslēgtu šādu darījumu.

Tirgus nepilnības novērstas

Eiropas mazajiem uzņēmumiem ir grūti saņemt aizdevumus. Bankām ir pietiekami daudz brīvu līdzekļu, bet tās uzskata, ka darījumi ar maziem uzņēmumiem ir riskantāki nekā ar lielajiem. ESIF mērķis ir ļaut bankām un privātiem ieguldītājiem justies drošāk, liekot naudai strādāt. Tas ir svarīgi Čehijā, kur EIF 2015. gada augustā parakstīja kontragarantiju darījumu attiecībā uz garantijām, ko devusi valstij piederošā attīstības banka *ČMZRB*. "Likviditāte ir pietiekama, bet bankas pieprasa nodrošinājumu, kura nav," stāsta Ļubomirs Radždls, Prāgas bankas izpilddirektora vietnieks. "Mūsu programma patiesi novērš tirgus nepilnības."

Līdz 2015. gada beigām banka *ČMZRB* jau bija **garantējusi aizdevumus 400 maziem uzņēmumiem**. "Šis

ESIF

bija izcils gads," saka Radždls. "ESIF atbalstītā *COSME* garantija to padarīja iespējamu." Radždls domā, ka nākamajos divos gados programma atbalstīs aizdevumus **1400 maziem uzņēmumiem** par kopējo summu 160 miljonu EUR vērtībā.

Viena no *ČMZRB* pirmajām garantijām tika sniegta 92 500 EUR aizdevumam atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam *OVEX Plus* trešajā lielākajā Čehijas pilsētā Ostravā. Izmantojot gan aizdevumu, gan daļēji arī savus līdzekļus, *OVEX* iegādājas jaunas tehnoloģijas, kas nodrošina enerģētikas, akmeņogļu un metāla rūpniecībā Morāvijā un Silēzijā radīto pelnu bezputekļu glabāšanu. Tas ir svarīgi reģionā, kur gaisa kvalitāti nopietni ietekmē rūpnieciskā ražošana. "Šīs tehnoloģijas stabili un efektīvi palīdz nostiprināt mūsu pozīcijas elektroenerģijas un enerģētikas tirgū," stāsta Miroslavs Olszovijs, *OVEX* izpilddirektors. "Jaunajām tehnoloģijām piemīt pozitīvi aspekti arī vides aizsardzības ziņā, un tas ir svarīgi, it īpaši mūsu reģionam."

…un arī Donavas piekrastē

Šie mazie aizdevumi padara ESIF pieejamu ikvienā Eiropas nostūrī. Bulgārijā Donavas krastos Georgijs Dikovs vada rūpnīcu, kas ražo sastatnes un celtniecības konstrukcijas. Viņš saņēma 34 000 EUR aizdevumu no *Cibank* Sofijā, lai iegādātos lietotu pļaujmašīnu no Vācijas. "Bulgārijā ir izdevīgi, ja pastāv vairāki ienākumu avoti," stāsta Dikovs, kurš savā rūpnīcā nodarbina 45 cilvēkus un vēl piecus uz 100 hektāru plašās lauksaimniecības zemes. "Ja vienā jomā nākas saskarties ar problēmām, otra nodrošina atbalstu, līdz situācija uzlabojas."

Dikova uzņēmums atrodas Orjahovā, pilsētā, kurā mīt 5000 iedzīvotāju, bezdarba līmenis ir virs Bulgārijas vidējā, bet alga tikai puse no valsts vidējās. Šajā reģionā ir relatīvi maz augsti kvalificētu strādnieku. "Es apmācu cilvēkus, kuriem nav nekādas izglītības," saka Dikovs, "un es viņus padaru par speciālistiem."

Pirmie 104 *Cibank* aizdevumi ESIF garantijas ietvaros sasniedz 17,7 miljonus EUR. *Cibank* darbinieki plāno, ka līdz 100 miljonu EUR vērtās programmas beigām viņi būs **atbalstījuši 700 mazus un vidējus Bulgārijas uzņēmumus**.

Nav būtiski, vai Reinas vai Donavas krastos, ESIF atbalsts programmai *COSME* jau šobrīd palīdz Eiropas ekonomikai augt.

> **"Ja mēs nebūtu saņēmuši aizdevumu, mums nebūtu uzņēmuma.**

Meklējot **finansiālu patvērumu**

Mikrofinansēšanas aizdevumi bieži ir vienīgais veids, kā bēgļi var saņemt finansējumu

Inženierzinātņu students Saīds al Obaidi Irākā izstrādāja metodi, kā Sadama Huseina režīma oponentiem apmainīties ar šifrētām ziņām. Kad pagrīdes grupējums 1992. gadā tika apcietināts, daži al Obaidi līdzzinātāji tika sodīti ar nāvi, citi ieslodzīti uz mūžu. Sadams uz četriem gadiem ieslodzīja al Obaidi bēdīgi slavenajā Abu Graibas cietumā. Pēc diktatora gāšanas al Obaidi aizbēga no dzimtās zemes sektantu nežēlības.

Viņš kā bēglis devās uz Beļģiju, kur nolēma sākt nodarboties ar klēpjdatoru remontu. Bankas atteicās viņam piešķirt veikala telpu īrei nepieciešamos 3000 EUR. Tāpēc viņš devās uz Briseles uzņēmumu *microStart*, kas uzņēmējdarbībai piešķir pat tikai 500 EUR vērtus kredītus. Pateicoties vairākiem *microStart* aizdevumiem un al Obaidi smagajam darbam, viņa veikals zaļajā Anspaka bulvārī Briseles centrā veiksmīgi darbojas. "*microStart* darbinieki ir ļoti laipni. Pat pirms aizdevuma piešķiršanas jutu, ka viņi ir mani draugi."

Bēgļiem kā al Obaidi, kad viņi apmetas jaunā valstī, ir ļoti maz iespēju saņemt finansējumu. Pat cilvēki, kuri migrē ES robežās, arvien biežāk tiek atraidīti banku automatizēto aizdevumu piešķiršanas procedūru rezultātā, jo trūkst plašākas informācijas. Tādēļ EIF 2015. gadā paplašināja savu mikrofinansēšanas programmu, parakstot darījumus ar sešiem mikrofinansējuma aizdevējiem Eiropā, lai sniegtu garantijas, kas 20 000 mazo uzņēmumu nodrošinās piekļuvi aizdevumiem 237 miljonu EUR vērtībā. Tagad, kad ierodas daudz bēgļu no Tuvajiem Austrumiem un lielas strādnieku masas meklē stabilus ienākumus ES, šie aizdevumi kļūst arvien nozīmīgāki kontinenta ekonomikas nākotnei. Jau tagad mikrofinansējuma sniedzēji ziņo, ka pat 70 % viņu klientu ir dzimuši ārvalstīs.

Drošībā no "kredīthaizivīm"

"Daudzi no tiem, kuri šobrīd iegūst bēgļa statusu, galu galā nokļūs mikrofinansēšanas uzņēmumu sarakstos," saka Faizels Rahmans, EIF garantijas atbalstītā Londonas sociālā finansējuma uzņēmuma *Fair Finance* dibinātājs. "Vēl liela daļa strādās mazos uzņēmumos, kas saņem mikrofinansēšanas aizdevumus."

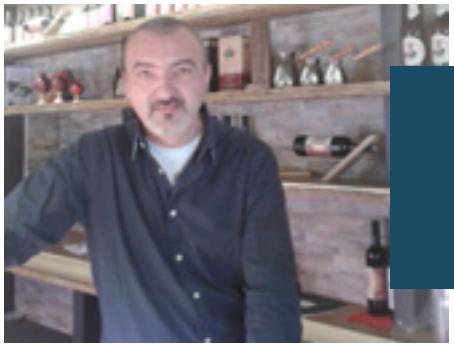

> Pat pirms aizdevuma piešķiršanas jutu, ka viņi ir mani draugi.

Fair Finance un citu sociālā finansējuma sniedzēju mērķis ir atbrīvot mazos uzņēmumus no aizdevējiem, kas pieprasa pārāk augstas likmes. Ir aprēķināts, ka starpība starp mazajiem uzņēmumiem nepieciešamo summu un to, kādu bankas ir gatavas aizdot, veido 2 miljardus GBP gadā.

Mikroaizdevums ir daudzu bēgļu vienīgā reālā cerība. Kā piemēru var minēt Vardanu Babajanu, kurš veiksmīgi atvedis armēņu virtuvi uz reģionu, kur ēdienu uztver ļoti nopietni — uz Florenci Toskānā. Viņš aizbēga no Armēnijas iekšējo konfliktu laikā un pārvietojās no Krievijas uz Ukrainu, tad Austriju, līdz nonāca Itālijā. Kad vietējās bankas bija atteikušas, un gads bija nodzīvots bez darba Florencē, viņš galu galā atrada mikrokredītu uzņēmumu *PerMicro*, kas darbojas visā Itālijā. Babajans saņēma 25 000 EUR kredītu, kuru izmantoja, lai dibinātu restorānu, kas piedāvā tradicionālu armēņu ēdienu. "Tā bija mana iespēja izveidot mazu Armēnijas stūrīti Itālijā un justies kā mājās," viņš stāsta. "Citu iespēju man nebija. Plāna B nebija."

Justies pieņemtam

Ne vienmēr tie, kuri bēg no politiskiem nemieriem, meklē mazus aizdevumus. *Almi* — uzņēmums, kas pieder Zviedrijas valdībai un nodarbojas ar mazo uzņēmumu finansēšanu — aizdeva 1,5 miljonus EUR diviem brāļiem no Pakistānas, kuri izstrādāja tehnoloģiju dēļu izgatavošanai no rīsu miziņām. Nasirs Gils jau bija pārcēlies uz Eiropu, lai vadītu abu brāļu uzņēmuma *Green Plank* eksportu, kad 2009. gadā Pakistānu pārņēma politiskie nemieri. Viņa brāli Džamšaidu, kurš bija palicis Lahorā, lai vadītu uzņēmuma ražošanu, arvien vairāk satrauca korupcija, jo īpaši vietējo elektroapgādes uzņēmumu amatpersonu centieni izspiest naudu, draudot atslēgt energopadevi rūpnīcai. Pēdējais piliens bija, kad, sabrūkot likumam un kārtībai, zagļi pavērsa pret viņu ieroci. "Tas bija kā murgs," saka Nasirs, kurš tagad dzīvo Malmē. "Šeit mūs pieņem gan kā cilvēkus, gan uzņēmējus. Tur mūs nepieņēma vispār."

"Justies pieņemtam" ir īstie vārdi. 2015. gadā brāļi Gili, kuriem ir Zviedrijas uzturēšanās atļaujas, saņēma Jaunā uzņēmēja gada balvu no karaļa Kārļa XVI Gustava, kurš ir Zviedrijas valsts galvenais simbols.

INFRASTRUKTŪRA savienotai Eiropai

Uzņēmējdarbība savieno visu pasauli. Ja Eiropas uzņēmumi vēlas būt konkurētspējīgi, tiem jābūt saistītiem gan vienam ar otru, gan arī ar pārējo pasauli. EIB finansē tehnoloģijas, kas liek mūsu pilsētām darboties labāk un savieno tās ar modernām satiksmes līnijām. Tomēr ekonomikas sasniegumi ir arī atkarīgi no labas veselības. Mēs atbalstām veselības aprūpes infrastruktūru, kas uzlabo visu eiropiešu dzīves kvalitāti.

projektiem šādās jomās

29
Konkurētspējīga un droša enerģētika

33
Stratēģisks transports

51
Pilsētvides atjaunošana un reģenerācija

Elektroenerģijas ražošanas jauda **2828 MW**
94 % atjaunojamās enerģijas

20,8 miljoni guva labumu no droša dzeramā ūdens

Uzbūvētas vai uzlabotas elektrolīnijas **30 904 km** garumā

19,9 miljoni guva labumu no uzlabotiem sanitārijas pakalpojumiem

2,5 miljoniem samazināti plūdu draudi

EIB finansētie projekti nodrošināja ar elektrību **2,34 miljonus** mājsaimniecību

3,17 miljoni guva labumu no jaunas vai uzlabotas infrastruktūras

Pārvadāti par **380 miljoniem** vairāk pasažieru

Uzbūvēti vai atjaunoti **185 312** sociālie mājokļi vai cenas ziņā pieejami mājokļi

9,8 miljoni ieguvuši uzlabojumus veselības aprūpē

ESIF

Vilcieni ripos cauri visai Itālijai

EIB izsniegtais 300 miljonu EUR finansējums jaunu vilcienu iegādei, kas darbosies Lacio, Toskānas, Veneto, Pjemontas un Ligūrijas reģionos, ir labs piemērs tam, kā ESIF nodrošinātais bankas atbalsts uzņēmumam paver iespējas piesaistīt privātus ieguldītājus. EIB izmantos naudu, lai nopirktu obligācijas, kuras izdevis Itālijas valsts dzelzceļa uzņēmums *Ferrovie dello Stato*. *Ferrovie dello Stato* nodos pārdošanas ieņēmumus tās meitasuzņēmumam *Trenitalia*, kas savukārt iegādāsies vilcienus. Investoriem bija jāsaņem pārliecinošs atbalsta apstiprinājums attiecībā uz *Ferrovie dello Stato* parādu, jo ir iespējams, ka uzņēmums drīzumā varētu tikt daļēji privatizēts. ESIF aizdevums apliecināja, ka uzņēmums saņems EIB atbalstu potenciālā pārejas posma laikā — tirgū šāda rīcība tika vērtēta pozitīvi un ļāva *Trenitalia* uzsākt ritošā sastāva atjaunošanu.

Dodamies pazemē

Tā kā temperatūra ziemā noslīd līdz pat mīnus 25°C, Espo pilsēta Somijā sevi reklamē kā lielisku vietu, kur tuvējā nacionālajā parkā doties pārgājienā ar sniega kurpēm, apmeklēt vietējo ledus dārzu un haskiju pajūgā traukties pa mežu. Tomēr ziemas pasakai ir savi trūkumi, un tie saistīti ar notekūdeņu attīrīšanu, kur lielākā problēma ir nogulšņu un to attīrīšanai izmantotā aprīkojuma sasalšana, kā rezultātā jātērē ievērojami līdzekļi sildīšanai.

Šī problēma tiek risināta, pateicoties 371 miljona EUR vērtam projektam ar EIB finansējumu 200 miljonu EUR apmērā. Projekts paredz izbūvēt notekūdeņu attīrīšanas staciju klintī zem Blominmaki uz rietumiem no Espo. "Klints iekšienē temperatūra ir ļoti patīkama," saka Juka Piekari, Helsinku Reģiona vides pakalpojumu pārvaldes, kas uzņēmusies attīrīšanas stacijas celtniecību, direktors. "Sajūta tur ir patiesi maģiska."

Blominmaki iekārta nomainīs 1963. gadā būvēto āra staciju un dubultos tās jaudu, ļaujot attīrīt 550 000 cilvēku radītos notekūdeņus. Kaut gan daļa stacijas atradīsies virs zemes, galvenokārt administratīvām un biogāzes uzglabāšanas vajadzībām, visa ūdens apstrāde risināsies klints iekšienē. Pateicoties tam, stacijas teritorijā tiks saglabāts arī mežs, kas ir aizsargājamās Sibīrijas lidvāveres dzīvotne.

No notekūdeņu nogulsnēm jaunajā attīrīšanas stacijā iegūs arī

- 300 tonnas fosfora gadā mēslojumam,
- vēl 300 tonnas slāpekļa gadā mēslojumam,
- metānu elektroenerģijas ražošanai, ar ko apgādās 20 000 mājokļu.

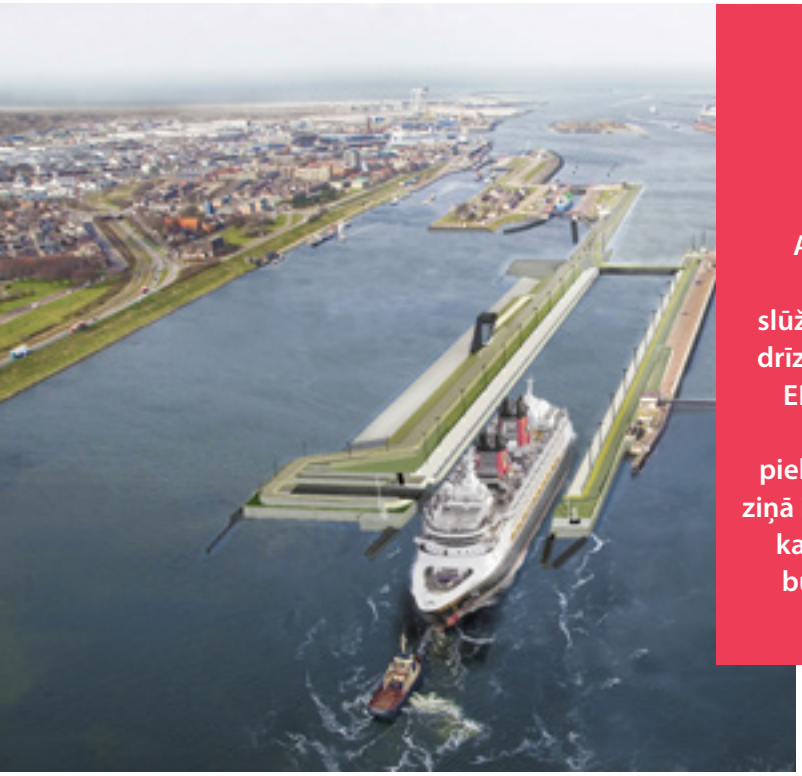

Amsterdamas osta — ne tāda kā Žaka Brela dziesmā

Kad Žaks Brels rakstīja savu balādi par Amsterdamas jūrniekiem, kuģi ieradās ostā caur 1929. gadā būvētajām *Noordersluis* slūžām. Kuģi joprojām izmanto šīs slūžas, taču drīz tie slīdēs cauri jaunām un daudz lielākām. EIB izsniegtais 165 miljonu EUR finansējums Eimuidenas (*IJmuiden*) slūžām nodrošinās piekļuvi Amsterdamas ostai, kas noslogojuma ziņā ieņem ceturto vietu Eiropā, un Ziemeļjūras kanālam caur pasaulē lielākajām slūžām, kas būs 500 m garas, 70 m platas un 18 m dziļas.

Energoapgādes drošība Baltijā

Uzņēmuma *Amber Grid* izbūvētais 110 km garais cauruļvads, kas saņēma 28 miljonu EUR finansējumu no EIB, savieno Klaipēdas ostu ar Lietuvas galveno gāzes tīklu. Tas ļaus piegādāt sašķidrināto dabasgāzi ar kuģi un pa cauruļvadu tālāk uz pārējo Lietuvas teritoriju, kā arī Latviju un Igauniju. Valstīm, kuras šobrīd ir atkarīgas no Krievijas gāzes piegādes, šis ir svarīgs solis ceļā uz drošu energoapgādi.

Kad nepieciešams tūlītējs risinājums

ESIF

Kā ES programma, kas radīta, lai veicinātu strauju Eiropas ekonomikas attīstību, finansē Lielbritānijas lielāko neatliekamās medicīniskās palīdzības slimnīcu

Ja atrodaties Birmingemā un sajūtat, ka ķermenis vienā pusē kļuvis nejutīgs, ka ir grūti parunāt un redze kļuvusi neskaidra, jādodas uz pilsētas slimnīcu. Neatliekamās palīdzības komanda šādā situācijā atpazītu insulta pazīmes un stabilizētu pacienta stāvokli. Tomēr, lai saņemtu speciālo aprūpi, būtu jāveic desmit minūšu brauciens neatliekamās palīdzības mašīnā uz astoņus kilometrus attālo Sandvelas slimnīcu Vestbromvičā, kur darbojas insulta vienība. Tās ir ārkārtīgi svarīgas minūtes pacientam akūtā situācijā.

Trasts, kas pārvalda abas slimnīcas, plāno atrisināt sadalīto neatliekamās palīdzības pakalpojumu problēmu, ieguldot 350 miljonus GBP, lai uzbūvētu Midlendas metropoles slimnīcu pusceļā starp esošajām iestādēm. Jaunā slimnīca koncentrēsies uz akūtiem gadījumiem, lai ikviens šajā reģionā zinātu, kurp doties, ja nākas saskarties ar pēkšņu, nopietnu slimību, un pēc ierašanās tiks nodrošināta tūlītēja piekļuve visiem nepieciešamajiem medicīnas speciālistiem. Tas ievērojami ietekmēs attiecīgā reģiona 550 000 iedzīvotāju veselību un dažkārt arī izdzīvošanas iespējas.

"Ātrāka piekļuve pareizajai neatliekamajai aprūpei nodrošina to, ka pacienti atveseļojas ātrāk un pilnīgāk," saka Dr. Rodžers Stedmans, Sandvelas un Rietumu Birmingemas Nacionālās veselības sistēmas (NVS) trasta medicīniskais direktors. "Mēs pat varam glābt dzīvības, samazinot komplikācijas, kas dažkārt saistītas ar ilgstošu ārstēšanu."

ESIF neatliekamajai palīdzībai

Midlendas metropoles slimnīcai, kas paredzēta 669 pacientiem, būs Lielbritānijā lielākā neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļa, un tā būs otrā slimnīca šajā valstī, kas specializējas akūtu saslimšanu

ESIF

ārstēšanā. Eiropas Investīciju banka no kopējās summas finansē 120 miljonus GBP Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) ietvaros — tā ir programma, kuras atbalstam piešķirta Eiropas Komisijas garantija 16 miljardu EUR apmērā, kā arī 5 miljardi EUR no EIB pašas līdzekļiem.

Svarīgs ESIF uzdevums ir atbalstīt projektus, kuriem citādi būtu grūtības saņemt konkurētspējīgu finansējumu no privātiem ieguldītājiem. Tas parasti saistīts ar kādu risku, kas attur privātos ieguldītājus vai pārāk sadārdzina projektu.

Risks pieņemts

Midlendas metropoles slimnīcas gadījumā risks bija saistīts ar trasta sabiedrības līgumu, kas noslēgts ar privāti pārvaldīto un pārsvarā arī privātīpašumā esošo uzņēmumu, kuram uzticēts pārraudzīt jaunās slimnīcas celtniecību un uzturēšanu vēl 30 gadus.

Lielbritānijas valdība bija mainījusi vispārējo līgumu, lai noteiktu stingrākas izpildes prasības šāda veida uzņēmumiem, kaut gan darbības struktūra ir tāda, kādu ierasti izmanto tā dēvētajās publiskā un privātā sektora partnerībās. Tā kā Midlendas metropoles slimnīca bija pirmā lielā slimnīca, kuru finansē saskaņā ar šīm jaunajām prasībām, līgumu varēja uzskatīt par riskantāku nekā iepriekš realizētus līdzīgus projektus. Privātie ieguldītāji, iespējams, bažījās par to, ka, ja projektā iesaistītais uzņēmums darbus veiktu nekvalitatīvi, NVS trastam varētu būt daudz vieglāk lauzt līgumu ar to. Tas savukārt varētu sarežģīt ieguldītāju iespējas atgūt līdzekļus.

ESIF

Publiskā un privātā partnerība

Ar 70 miljonu EUR lielu ESIF aizdevumu EIB atbalsta Īrijas novatorisko risinājumu uzcelt valstī 14 primārās veselības aprūpes centrus, kas būtu balstīti uz publisko un privāto partnerību. Šī projekta mērķis ir modernizēt medicīniskos pakalpojumus un nodrošināt plašu pakalpojumu klāstu vienā vietā.

Šī ir tieši tāda tirgus nepilnība, kādas risināšanai 2015. gadā tika izveidots ESIF. Un EIB padarīja Midlendas metropoles slimnīcu par vienu no tās pirmajiem ESIF projektiem.

"Tirgū vēl nebija izlemts, kā būtu jāuztver jaunajā līgumā iekļautie riski," stāsta Pīters Džeikobs, EIB Projektu finansēšanas nodaļas vadītājs. "Mums šis risks ir pieņemams, jo īpaši tāpēc, ka projekts paredz arī vecas rūpniecības teritorijas atjaunošanu."

No skrūvēm un uzgriežņiem līdz elektroniskai uzskaitei

Midlendas metropoles slimnīcu būvēs Smetvikā, uz rietumiem no centrālās Birmingemas, kur 1840. gados atradās skrūvju un uzgriežņu ražotne, bet vēlāk arī automobiļu rūpnīca. Kad 2018. gada oktobrī slimnīca būs pabeigta, tajā būs deviņas operāciju zāles, liela intensīvās aprūpes nodaļa, kā arī dzemdību nodaļa ar divām specializētām operāciju zālēm.

Tiklīdz jaunā slimnīca sāks darboties, tajā tiks izmantoti vairāki jauninājumi:

- uzskaite būs pilnībā datorizēta, nodrošinot darbiniekiem pilnīgu, tūlītēju piekļuvi elektroniskajai informācijai par jebkuru no 400 000 pacientu, kurus ik gadu plānots apkalpot
- "karstās klīnikas" apstrādās informāciju par jaunajiem pacientiem, nekavējoties nosūtot tos pie speciālista un tādējādi veicinot, ka liels skaits pacientu, kuri citādi tiktu pieņemti ilgākai ārstēšanai, tiek laicīgi izrakstīti

"Mūsu mērķis ir novērtēt, izmeklēt un ārstēt mūsu pacientus bez liekas kavēšanās, lai viņiem nebūtu jāpaliek slimnīcā ilgāk nekā nepieciešams," saka Dr. Metjū Lūiss, trasta direktors medicīniskās un neatliekamās palīdzības jautājumos. "Mēs katrā ziņā nodrošināsim labāku aprūpi šajā jaunajā vidē."

KLIMATS un VIDE ikviena nākotnei

Mēs atbalstām projektus, kas veicina tīrāku gaisu, bioloģisko daudzveidību un ilgtspējīgu transportu. Tādā veidā mēs aizsargājam vidi, kurā dzīvos mūsu bērni, vienlaicīgi arī īstenojot inovācijas, kas padarīs viņu nākotni turīgāku.

19,6 miljrd. EUR
videi

projektiem šādās jomās

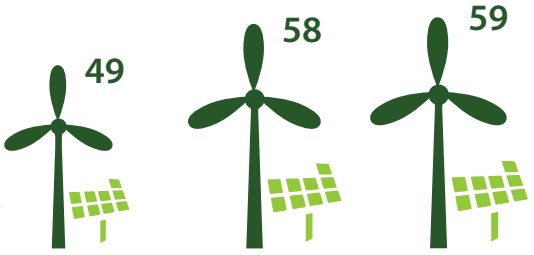

Vides aizsardzība

Ilgtspējīgs transports

Atjaunojamie energoresursi un energoefektivitāte

Energoefektivitāte
3,6 miljardi EUR

Videi draudzīgs transports ar zemāku oglekļa emisiju līmeni
10,3 miljardi EUR

Atjaunojamie energoresursi
3,3 miljardi EUR

Pētniecība, attīstība un inovācija
1,6 miljardi EUR

Apmežošana, atkritumi, notekūdeņi un citas nozares
1 miljards EUR

Pielāgošanās klimata pārmaiņām
0,9 miljardi EUR

Visās bankas sabiedriskās politikas jomās EIB veic ar klimata politiku saistītus aizdevumus, ja tie veido vismaz 25 % no kopējās aizdevuma summas

EIB 2015. gadā klimata politikas jomā izsniedza finansējumu **20,7 miljardu EUR** apmērā

Tas veido **27 %** no kopējā finansējuma apjoma…
30 % no ārpus ES izsniegtajiem aizdevumiem…
31 % no jaunattīstības valstīs izsniegtajiem aizdevumiem

ESIF

Zems aizņemto līdzekļu īpatsvars piesaista lielus ieguldījumus

Kā projekts *Copenhagen Infrastructure II* iegulda pensiju fondus atjaunojamā enerģijā

Ir sarežģīti iegremdēt vētrainajā Ziemeļjūrā 67 vēja turbīnas, kas katra ir 90 metru augsta. Arī koksnes atkritumu pārvēršana elektrībā nav nekāda bērnu spēlīte. Bet, lai to paveiktu, pamēģiniet piesaistīt miljardiem eiro no ieguldītājiem, kuri nemēdz uzņemties lielu risku. Lūk, tas gan prasa novatorisku pieeju!

Ar šādu izaicinājumu saskārās dāņu atjaunojamo energoresursu infrastruktūras fondu pārvaldītājs *Copenhagen Infrastructure Partners*, kad tas izveidoja savu trešo lielo ieguldījumu fondu. Plānojot ieguldījumu ar ievērojami zemāku aizņemto līdzekļu īpatsvaru nekā līdzīgos fondos, uzņēmums piesaistīja 2 miljardus EUR, pārsvarā no pensiju fondiem un citiem tipiski konservatīviem ieguldītājiem. Ja fondam nebūtu rasta tik labi pārdomāta struktūra, vairums institucionālo ieguldītāju, iespējams, nebūtu investējuši līdzekļus jaunās enerģētikas tehnoloģijās, ko parasti uzskata par relatīvi riskantiem ieguldījumiem. "Mēs šo ieguldījumu veidu gribējām padarīt pievilcīgu un pieejamu institucionālajiem ieguldītājiem," saka Stefānija Bendorfa Ropke, uzņēmuma *Copenhagen Infrastructure Partners* viceprezidente.

Tā rezultātā radās fonds *Copenhagen Infrastructure II*, kas aizsākās 2014. gada septembrī ar līdzekļiem, ko ieguldīja astoņi Dānijas institucionālie ieguldītāji. Līdz brīdim, kad 2015. gada jūlijā tika pabeigta līdzekļu piesaiste, projektam bija 19 ieguldītāji, tostarp arī EIB, kuras likme bija **pirmā kapitāla līdzdalība, kas veikta ar ESIF starpniecību**.

Ieguldītāju vajadzības un ESIF loma

Nozīmīgs ESIF mērķis ir piesaistīt privātos ieguldītājus jomām, kurās tie parasti baidās iesaistīties. Tādējādi tiek realizēta gan svarīga nepieciešamība pēc ieguldītājiem, gan arī ESIF politikas mērķis. "Institucionālajiem ieguldītājiem līdzekļu netrūkst, un viņiem ir svarīgi tos ieguldīt, jo procentu likmes šobrīd ir ļoti zemas un nepieciešami lielāki ieņēmumi," saka Barbara Boosa, kura ir viena no EIB Klimata pārmaiņu un vides nodaļas kapitāla fondu vadītājām. Institucionālie ieguldītāji bieži ir piesardzīgi attiecībā uz mazāk pārbaudītām tehnoloģijām. Viņi meklē uzticamus ieguldījumus, jo jāaizsargā cilvēku pensiju līdzekļi. Fonda *Copenhagen Infrastructure II* struktūra "pārvērš viņu likviditāti ieguldījumos, kurus tie parasti nefinansētu," saka Boosa.

Fonda *Copenhagen Infrastructure II* galvenais ieguldītājs *PensionDanmark* aktīvi aizstāv uzskatu, ka institucionālajiem ieguldītājiem jāatbalsta projekti, kas samazina oglekļa emisijas. Tādējādi fonda plānojums kļuva pievilcīgs institūcijām. "Šī situācija veicināja mūsu vēlmi to atbalstīt ar ESIF ieguldījumu," saka Boosa. ESIF ļauj EIB veikt ieguldījumus, kurus tā iepriekš nebūtu veikusi. Fonds *Copenhagen Infrastructure II* atbilst šai programmai. Iepriekš EIB kapitāla ieguldījumi bija mazāki, parasti ne vairāk kā 50 miljoni EUR. Ar ESIF banka varēja palielināt savu likmi fondā *Copenhagen Infrastructure II* līdz 75 miljoniem EUR.

Vēja parka ***Veja Mate*** turbīnas gatavas iegremdēšanai jūrā

ESIF

> **Fonda *Copenhagen Infrastructure II* struktūra pārvērš [institucionālo ieguldītāju] likviditāti ieguldījumos, kurus tie parasti nefinansētu.**

Ja vēlaties iegremdēt ūdenī 90 metru garas turbīnas, jums būs nepieciešams viens no šiem

Kā zems aizņemto līdzekļu īpatsvars nopelna lielu naudu

Viens no galvenajiem aspektiem, kāpēc fonds *Copenhagen Infrastructure II* piesaista institucionālos ieguldītājus, ir tas, ka fonds plāno veikt ieguldījumus ar zemu aizņemto līdzekļu īpatsvaru. Fonds *Copenhagen Infrastructure II* parasti finansē savu projekta daļu ar priekšrocību kapitālu vai kapitāla un parāda apvienojumu. Tādēļ aizņemto līdzekļu īpatsvars ir daudz zemāks nekā līdzīgos infrastruktūras fondos, un tas samazina ar fondu *Copenhagen Infrastructure II* saistītos riskus tā, ka var piedalīties pat relatīvi konservatīvie institucionālie ieguldītāji. "Ņemot vērā mūsu ieguldītāju tipu, fonds drīzāk ir alternatīva obligācijām nekā privātā kapitāla ieguldījums ar augstu aizņemto līdzekļu īpatsvaru," saka Bendorfa Ropke.

Fonds *Copenhagen Infrastructure II* jau ir ieguldījis vai rezervējis aptuveni 1 miljardu EUR no kopējās summas, kas paredzēta konkrētiem ieguldījumiem. Šie pirmie ieguldījumi ir veikti jaunāku tehnoloģiju projektos, kur tradicionālie institucionālie ieguldītāji nemēdz iesaistīties, tostarp biomasas spēkstacijā Apvienotajā Karalistē, atkrastes vēja projektā Vācijā, kā arī jūras vēja parkā pie Skotijas krastiem.

Plānots, ka visa 2 miljardu EUR lielā fonda summa tiks ieguldīta līdz 2017. gada vidum. Tā kā fonda *Copenhagen Infrastructure II* pārvaldītāji plāno saglabāt šos ieguldījumus pat 20 gadus, tas nodrošinās ilgtermiņa atbalstu šiem novatoriskajiem projektiem.

Vienreizēji zaļš

Kā progresīvs fonds piesaista privātus ieguldījumus klimata un attīstības projektiem

Pirms dažiem gadiem Alistērs Vērs Nikolss ar kājām šķērsoja Antarktīdu, atkārtojot pirmā polārā pētnieka Roalda Amundsena piedzīvojumu. Tagad viņš stāv vietā, kas ir nesalīdzināmi karstāka par ledainajiem dienvidu plašumiem, un piedalās projektā, kas ir ne mazāk progresīvs kā slavenā norvēģa ceļojums uz dienvidpolu. Zem viņa kājām, 250 km uz dienvidiem no Adisabebas atrodas Korbeti vulkāniskā kaldera, kas ir daļa no Etiopijas aizas. Veiksmīgas ģeoloģisko iezīmju sakritības rezultātā, ūdens tiek dzīts pa apakšzemes ejām, kur, apkārtējo vulkānisko aktivitāšu uzsildīts, tas dabīgā veidā pārvēršas tvaikā. Vērs Nikolss ar kolēģiem vēlas izmantot šī tvaika spēku, lai ražotu elektrību. "Tā ir kā ar oglēm darbināma spēkstacija tikai bez oglēm," viņš stāsta.

Atjaunojamās enerģijas ieguldījumu uzņēmums *Berkeley Energy*, kuras līdzdibinātājs ir Vērs Nikolss, sausajā un putekļainajā teritorijā virs kalderas būvē Etiopijā pirmo neatkarīgo elektroenerģijas projektu. Izmēģinājuma posms tiks pabeigts nākamo divu gadu laikā. Vērs Nikolss domā, ka pēc astoņiem gadiem Korbeti spēkstacija darbosies ar 500 megavatu jaudu. Tā ir apmēram ceturtā daļa no valsts kopējā elektroenerģijas patēriņa, ar kuru var apgādāt desmit miljonus etiopiešu. "Mēs esam piedalījušies novatoriskos darījumos jaunajos tirgos arī iepriekš, bet tik nozīmīga projekta nevienam no mums, šeit iesaistītajiem, nekad vairs nebūs," viņš stāsta. "Patiesi, nekad vairs."

Vēra Nikolsa progresīvais projekts atbilst tam, kādos iesaistās viens no viņa galvenajiem ieguldītājiem — Pasaules energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas fonds (*Geeref*). Fonda darbība tika aizsākta ar lielu publisko līdzekļu ieguldījumu — 112 miljoniem EUR no Norvēģijas, Vācijas un ES, kurus tas izmantoja, lai piesaistītu 110 miljonus EUR no privātiem ieguldītājiem. Fonds *Geeref* pabeidza līdzekļu piesaistīšanu 2015. gada pavasarī un jau rēķina, ka uz katru eiro, ko tas iegulda projektā, galu galā tiek piesaistīti vēl 50 EUR.

Izmantojot publiskos fondus, lai nodrošinātu privātos ieguldītājus pret riskiem, fonds *Geeref* ir uzkrājis unikālu portfeli, ko veido ieguldījumi atjaunojamā enerģijā jaunattīstības valstīs. Atsevišķā rosīgā un plašā telpā EIB Luksemburgas galvenās ēkas galā *Geeref* vadītājs Sirils Arno pārrauga savu komandu, kas veikusi ieguldījumus aptuveni 50 dažādos projektos, kurus vada uzņēmēji bez iepriekšējas pieredzes ar projektiem jaunattīstības valstīs. "Mēs pierādām, ka var īstenot sociālos projektus, ja ir uzņēmējdarbības izjūta," viņš saka.

Atbalsts atjaunojamai enerģijai bez lieka riska

Fonda *Geeref* struktūras galvenā iezīme ir tā sauktā "pirmās kārtas zaudējuma daļa". Tas nozīmē, ka publiskie līdzekļi fondā tiek izmantoti, lai aizsargātu privātos ieguldītājus. Ja fondam ir zaudējumi, tie vispirms tiek segti no publiskajiem līdzekļiem. Tas ļauj privātajiem ieguldītājiem justies pārliecinātākiem un iedrošina ieguldīt fondā, kas citādi varētu šķist pārāk riskanti. Gerijs Lete, kurš vada 4,5 miljardu EUR vērto pensiju fonda portfeli Melburnā, Austrālijā, ir ieguldījis 42 miljonus EUR kopā ar *Geeref*. "Mēs neesam likuši uz spēles visu, kas mums ir," saka Lete, fonda *Catholic Super* galvenais ieguldījumu speciālists. "Tomēr tas mums ir ievērojams ieguldījums."

Lete atzīst, ka atjaunojamā enerģija jaunattīstības valstī un fonda pārvaldītāji, kam nav iepriekšējas pieredzes, neizklausās pārāk pārliecinoši. Viņu piesaistīja tieši fonda *Geeref* struktūra. "Mūsu stimuls ir risks un peļņa. Tas, ka pastāv pirmās kārtas zaudējuma daļa bija izšķirošs faktors, kas lika izlemt par labu dalībai." Fonda paredzamā peļņa ir nedaudz virs 20 %.

Sākam projektus no nulles

Kaut gan *Geeref* ģeogrāfiskās robežas ir ļoti plašas, Arno uzskata, ka labākās izaugsmes iespējas

> **“Mēs pierādām, ka var īstenot sociālos projektus, ja ir uzņēmējdarbības izjūta.**

atjaunojamās enerģijas jomā ir Āfrikā. Tam piekrīt arī Anderss Hauks, *Frontier Investment Management* ieguldījumu direktors. 44 gadus vecais dānis kopā ar saviem *Frontier* kolēģiem ir īstenojuši 45 miljonu USD vērto hidroelektroenerģijas projektu uz Siti upes nomaļā Elgona kalna reģionā Ugandā. Siti spēkstacijas mērķis ir līdz 2016. gada beigām sasniegt 5 megavatu jaudu. Turbīnas tiks novietotas vietā, kur upei ir pirmā stāvā kaskāde, tādējādi radot maksimālu spēku turbīnu darbināšanai. Līdz 2018. gada beigām, kad fonds *Frontier* uzbūvēs turbīnas pie otrās kaskādes, Siti ražos 2,5 % no Ugandas kopējās jaudas.

Fonds *Frontier* ir tipisks *Geeref* ieguldījums (kopējā 60 miljonu EUR fondā tas ieguldīja 12 miljonus EUR). Tam nebija pieredzes šajā jomā, tāpēc EIB padomdevējiem tika piešķirta nozīmīga loma tā pārvaldīšanā — Arno vada *Frontier* ieguldījumu konsultatīvo padomi. Svarīgi, ka fonds *Frontier* iegulda tikai pilnīgi jaunos projektos, kas tiek īstenoti jaunā vietā. Visi projekti tiek radīti no nulles. Šī pievienotā vērtība ir galvenais *Geeref* darbības princips. “Viņi atnāca ar lielu ieguldījumu, kas palīdzēja mums piesaistīt citus līdzekļus. Tad viņi mums piedāvāja dažādus ieguldījumu variantus,” Hauks stāsta. “Fonda *Geeref* atbalsts bija ļoti svarīgs.”

Tagad, kad ir gūta pieredze *Geeref* stratēģijas izmantošanā, Arno ir gatavs vēl vienai finansēšanas kārtai. Tiek plānots, ka fonds *Geeref II* būs ievērojami lielāks un ka privātais kapitāls veidos lielāku fonda daļu. “Mēs joprojām mazinām privāto ieguldītāju risku,” viņš saka. “Tomēr tagad mums nav jāpiedāvā tik liela aizsardzība, jo viņi redz, kāda ir mūsu pieredze. Esam pierādījuši, ka mums var uzticēties.”

Ugandiešu zēni vēro Siti projekta vietu

Darbs PASAULES mērogā

EIB ir ārkārtīgi svarīga loma klimata pārmaiņu apkarošanas jomā visā pasaulē. Banka arī strādā, lai veicinātu labklājību Eiropas kaimiņvalstīs un pie tirdzniecības partneriem visā pasaulē.

63 projektiem **ārpus ES aizdoti**

7,25 miljrd. EUR

Neliels saules enerģijas panelis, kas dod gaismu vakara mācībām Āfrikā, un mikrofinansējums Sīrijas bēglēm Libānā

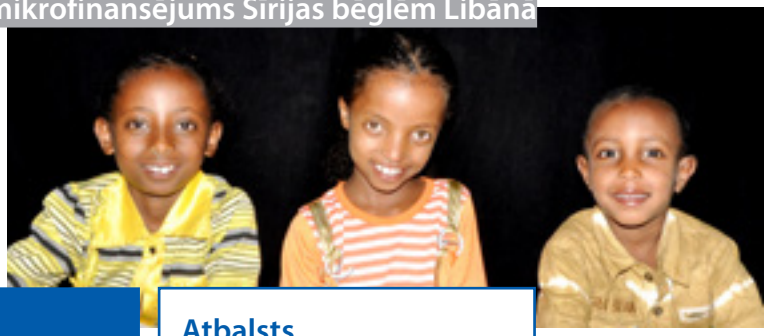

95 miljoni EUR
14 jaunām mikrofinansēšanas operācijām

Atbalsts
6 000
mazo un vidējo uzņēmumu, kas nodarbina
280 000
cilvēku

Cerība turpat pie mājām

Ieguldījumi programmās, kas paredz noturēt Sīrijas bēgļus tuvāk dzimtenei un palīdzēt celt savu valsti no jauna pēc kara beigām

Kad 2015. gada septembrī atsākās mācību gads, tikai 200 000 Sīrijas bēgļu bērnu Libānā varēja apmeklēt vietējās skolas. Libāna nespēja nodrošināt mācības pārējiem 600 000. Ēģiptietis Ahmeds Saīds, kurš ir uzņēmuma *ITWorx Education* direktors, ieradās kādā bēgļu nometnē Saādnajelas ciemā Bekā ielejā un sāka veidot skolu teltī. Pēc trīs nedēļām viņam jau bija 50 dažāda vecuma skolēnu, no kuriem daudzi nebija varējuši apmeklēt skolu jau četrus gadus. Tagad viņi apgūst uz mākoņdatošanu balstītu Libānas mācību programmas versiju, izmantojot 60 dolāru vērtus planšetdatorus vien pāris skolotāju vadībā. "Viņi jūtas svarīgi," saka Saīds. "Kāds par viņiem beidzot rūpējas."

Uzņēmums vēlas paplašināt *ITWorx* skolu, lai nodrošinātu mācības visiem Sīrijas bēgļiem šajā reģionā, un tā mērķis ir palīdzēt no jauna veidot nākotni tiem, kuri aizbēguši no pilsoņu kara savā valstī. Tā pamatā ir arī doma, ka, palīdzot bēgļiem palikt šajā reģionā, pieaugs iespēja, ka viņi atgriezīsies, lai piedalītos Sīrijas atjaunošanā, kad karš būs beidzies. "Ar bēgļu problēmu var cīnīties politiski," saka *ITWorx Education* priekšsēdētājs Romēns Matjē. "Tomēr **labākais cīņas veids ir kultūra un ieguldījumi** — radīt cerību šajā reģionā."

Eiropas Investīciju bankas iesaistīšanās Tuvajos Austrumos ir vērsta uz to, lai, veicinot zināmu stabilitāti, bēgļiem rastos stimuls palikt savā reģionā. Bankas klātbūtne šajā reģionā arvien paplašinās un ietver nozīmīgus projektus Libānā, Turcijā un Jordānijā.

EIB atbalstītā Libānas bezpeļņas mikrofinansēšanas iestāde *Al Majmoua* pēdējo divu gadu laikā ir apmācījusi 8000 Sīrijas sieviešu un jauniešu, kā arī izsniegusi aizdevumus 200 Sīrijas sievietēm. Tam izrādīsies būtiska nozīme, kad pienāks laiks atjaunot izpostīto valsti. "Kad mūsu klienti atgriezīsies Sīrijā, viņi varēs izmantot pie mums iegūto kredītvēsturi kā nevainojama veikuma garantiju," saka *Al Majmoua* izpilddirektors Jusifs Favazs. "Tas palīdzēs viņiem un Sīrijai atgriezties normālā dzīvē."

Pēdējos gados EIB ir finansējusi Jordānijas atjaunojamās enerģijas projektus, tostarp Tafilas vēja parku, kas 2015. gadā šajā tuksnešu karalistē sāka ražot elektrību, apgādājot 83 000 mājokļu. **Jordānijas mērķis ir līdz 2020. gadam nodrošināt ar atjaunojamo enerģiju 10 % no tās pieprasījuma.** Tas ir būtiski valstī, kur enerģijas izmaksas veido 20 % iekšzemes kopprodukta.

- 2015. gadā Jordānija piekrita 66 miljonu EUR darījumam, kas paredz atjaunot valsts elektrotīklu, tādējādi uzlabojot enerģijas pārvadi valsts teritorijā.

- Savukārt iegūto enerģiju varēs izmantot citā EIB darījumā, kas parakstīts 2015. gadā. Uzņēmuma *Wadi al-Arab* darījums 49,7 miljonu EUR vērtībā **sūknēs ūdeni uz teritoriju Jordānijas ziemeļos, kas jau tā ir ļoti sausa, bet tagad izžūst arvien vairāk** Sīrijas bēgļu pieplūduma dēļ. 26 km garais cauruļvads ik gadu piegādās 30 miljonus kubikmetru svaiga ūdens un veicinās stabilitāti reģionā, jo tiks mazinātas nepietiekamo ūdens resursu radītās nesaskaņas.

Saldais stāsts par cukuru

Mazajā Maurīcijas salā kāds novatorisks uzņēmums izmanto cukurniedres līdz pat katram pēdējam centam, un turklāt arī aizsargā vidi

Šis ir stāsts par kādu cukurniedru uzņēmumu, kas atrodas uz salas divu tūkstošu kilometru attālumā no Āfrikas dienvidu krasta. Uzņēmuma vadītāji saskārās ar lielām pārmaiņām. Tomēr viņi atbildēja ar vienu inovāciju pēc otras. EIB izrādījās piemērots partneris, un sešu gadu laikā viņi radīja vairāku uzņēmējdarbības virzienu ķēdi, kas spēja pārvarēt draudošās grūtības. To darot, viņi ne mirkli nebeidza rūpēties par dabu savā mazajā dzimtenē Indijas okeānā.

Pirms desmit gadiem starptautiskās tirdzniecības sarunās tika atcelta cukura cenu aizsardzība. No 2006. līdz 2009. gadam Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna tirgū, t. i., vietās, kur cenas iepriekš bija aizsargātas, tās samazinājās par 36 %. Kaut kam bija jāmainās.

Uzņēmums *Omnicane*, kam ir 150 gadu vēsture, uzsāka ceļojumu inovācijā, kā rezultātā tika izgatavotas vairākas iekārtas tās kompleksā Labarakā Maurīcijas dienvidos, un katra iekārta bija izveidota tā, lai izmantotu iepriekšējās blakusproduktu un radītu no tā jaunu produktu. Šajā laikā uzņēmums iesaistījās jaunās nozarēs, piemēram, rafinētā cukura, elektrības ražošanā, kā arī etilspirta destilēšanā, kas būtu šķitis neiespējami garantēto cenu laikā.

Maurīcijas cukura audzētāji tradicionāli nogrieza cukurniedres, veica pirmapstrādi, lai izgatavotu jēlcukuru, ko pēc tam transportēja uz Eiropu, kur to pilnībā rafinēja un sagatavoja patērētājiem. Uzņēmuma *Omnicane* pirmais solis bija izmantot EIB piešķirto 15 miljonu EUR aizdevumu, lai uzbūvētu cukura pārstrādes fabriku savam jēlcukuram, tādējādi gūstot lielāku peļņu no gatavā produkta — baltā cukura. Labarakā *Omnicane* tagad ražo līdz pat 200 000 tonnu rafinēta cukura gadā. Cukura pārstrādes fabrika bija liels panākums. Tomēr tā arī sagādāja jaunu problēmu.

Pirms cukurs ir gatavs ēšanai, tā apstrādei tiek izmantota virkne ražošanas procesu. Bet ko darīt ar pāri palikušajiem blakusproduktiem, ko pārsvarā veido melase? Sākumā *Omnicane* melasi par lētu naudu pārdeva un transportēja uz dažādām pasaules vietām, kur to pārvērta etilspirtā vai izmantoja kā dzīvnieku barības sastāvdaļu.

“Viņi nelaiž garām ne mazāko iespēju rast finansiālu ieguvumu no padarītā darba,” saka Vinsents Žirārs, EIB aizdevumu speciālists.

Nākamais *Omnicane* solis jau atkal bija sākt to visu darīt uz vietas. Uzņēmums saņēma vēl vienu EIB aizdevumu 8 miljonu EUR vērtībā un uzbūvēja destilēšanas rūpnīcu, kur melase tiek pārvērsta bioetanolā. Uzņēmums *Omnicane* tagad ražo līdz pat 24 miljoniem litru bioetanola gadā, ko izmanto kā piedevu degvielai, lai samazinātu mašīnas dzinējam nepieciešamo benzīna daudzumu, turklāt bioetanolu arī pārstrādā alkoholā pārtikas rūpniecības un medicīnas vajadzībām.

Tas, protams, nav pēdējais solis. Bioetanola pārstrāde rada savus blakusproduktus, un arī tos *Omnicane* izmanto uzņēmējdarbībā.

Fermentācijas procesā melase izdala ogļskābo gāzi. Uzņēmums *Omnicane* ik dienu uztver aptuveni 25 tonnas ogļskābās gāzes un pārdod to tuvējai fabrikai, kur tiek ražota gāze, kas liek kolas dzērienam

dzirkstīt. Un vēl pēc melases destilēšanas pāri paliek vināze, kas ir bagāta ar tādām minerālvielām kā kālijs. *Omnicane* destilēšanas iekārta to pārvērš mēslojumā, metāna gāzē elektroenerģijai, kā arī siltumenerģijā.

Cukura cenu kritums iemācīja *Omnicane* vadītājiem, ka uzņēmējdarbības dažādošana var sniegt lielus ieguvumus. Viņi izmantoja 8 miljonu EUR lielu EIB aizdevumu, lai uzceltu četru zvaigžņu viesnīcu ar 139 istabām. Vēl viens EIB aizdevums 700 000 EUR apmērā palīdzēja izstrādāt visaptverošu plānu dzīvojamo un komerciālo īpašumu attīstīšanai ap viesnīcu, kur tiktu nodarbināti 4000 cilvēku.

Bet *Omnicane* aplis vēl nebija noslēgts.

Rūpnieciskā dizaina izstrādātāji arvien vairāk analizē produktu ražošanas procesu, lai rastu veidus, kā izvairīties no pārpalikumiem. Pazīstama kā **aprites ekonomika**, tā ietver domāšanas veidu, kas sākas ilgi pirms produkta izmešanas, atkārtotas izmantošanas vai pārstrādes. Aprites ekonomikai jābūt daļai no produkta plānošanas un dizaina posma, lai nodrošinātu ilgu darbības mūžu, kā arī lielu atkārtotas izmantošanas, remonta un pārstrādes potenciālu. "Produkcija, kas šobrīd uzskatāma par nederīgu, tiek pārvērsta par vērtīgu ieguldījumu citā procesā," saka Marko Frančīni, EIB inženieris. "Vides ieguvumi ir neiedomājami."

EIB pēdējos desmit gados ir ieguldījusi 15 miljardus EUR aprites ekonomikas projektos, tostarp *Omnicane* ražošanas procesa beigu posmā.

2015. gadā uzņēmums parakstīja 8 miljonu EUR darījumu ar EIB par novatoriskas ogļu sadedzināšanas iekārtas būvēšanu. Tā veiks termisku ogļu putekļu pārstrādi, kas palikuši pāri trīs uzņēmuma kompleksa spēkstacijās, kā arī citās vietās uz salas, un radīs piedevu cementam, ietaupot tonnām oglekļa dioksīda, kas citādi tiktu izmests šī produkta ražošanas un importēšanas laikā. Tāpat arī tiks ražots tvaiks citu *Omnicane* iekārtu darbināšanai. "Tā ir industriāla ekosistēma," saka Radživs Ramlugons, *Omnicane* galvenais ilgtspējas speciālists. "Tas ir pilna aprites cikla *no šūpuļa līdz šūpulim* jēdziens."

Kā tiek iegūti līdzekļi

EIB ir pasaules lielākā līdzekļu piesaistītāja un aizdevumu izsniedzēja. 2015. gadā banka piesaistīja 62,4 miljardus EUR starptautiskajos kapitāla tirgos. EIB lieliskā kredītspēja palīdz piesaistīt lielus naudas līdzekļus ar konkurētspējīgām likmēm. Pēc tam mēs šo finanšu priekšrocību nododam tālāk mūsu klientiem.

EIB ir pasaules mēroga finanšu tirgus dalībniece. EIB 2015. gadā izmaksāja līdzekļus 12 valūtās un emitēja vērtspapīrus 16 valūtās. Emitējot tik daudz valūtās, mēs iesaistām ieguldītājus, kas parasti nemēdz ieguldīt tāda veida projektos, kādus EIB īsteno Eiropā, tomēr tie netieši sekmē Eiropas projektus, jo iegulda EIB obligācijās.

2015. gada nozīmīgākie notikumi

- 89 % EIB obligāciju emitēti EUR, GBP un USD valūtās
- vadošais etalona emitents EUR un USD valūtās
- lielākais emitents britu mārciņās, ja neskaita Lielbritānijas valdību
- tirgus līderis Turcijas lirās, Kanādas dolāros, Norvēģijas kronās, Dienvidāfrikas randos

Kā tika iegūta nauda

EIB emitēto obligāciju sadalījums pa reģioniem

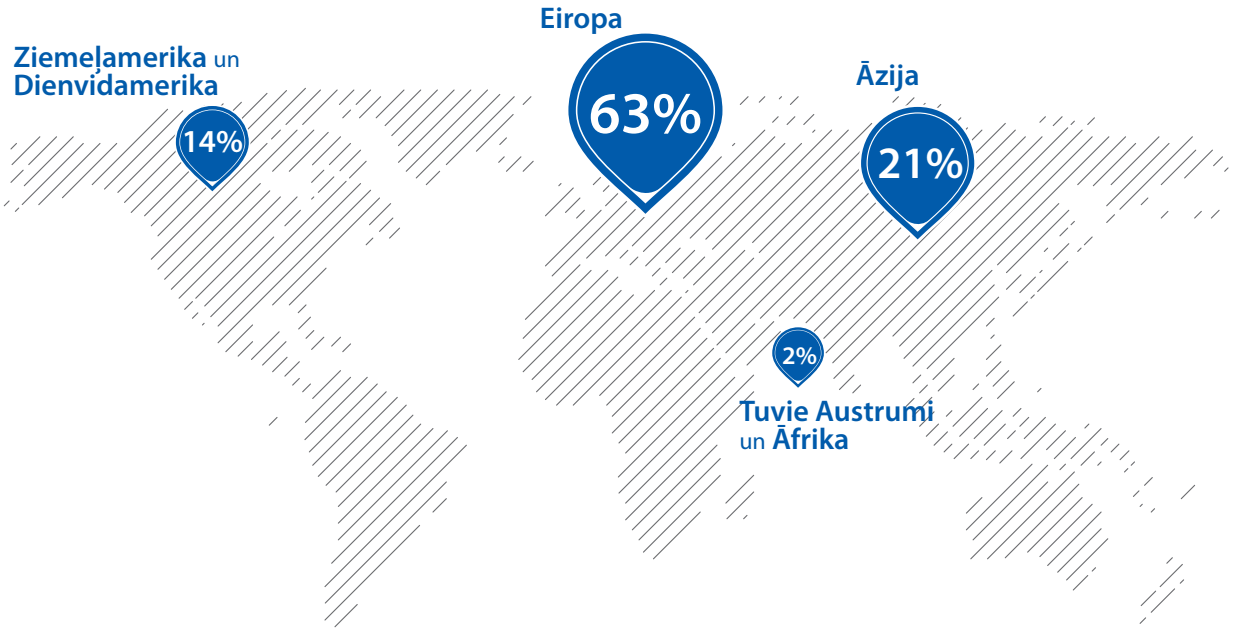

Zaļās krāsas bilance

EIB aicina tirgus dalībniekus noteikt skaidras vadlīnijas, kā novērtēt ieguldījumu ietekmi, kas veikti ar zaļo obligāciju ieņēmumiem

ANO klimata konference 2015. gada decembrī Parīzē panāca būtisku vienošanos globālās sasilšanas jomā. Tomēr ir kāds neskaidrs jautājums, par ko tika paziņots sanāksmē un kam varētu izrādīties būtiska ietekme.

Patiesībā runa ir par ietekmi. EIB koordinēja 11 starptautisko finanšu iestāžu grupu, kas izdeva vadlīnijas, kā ziņot par zaļo obligāciju ietekmi.

40 miljardi USD, kas 2015. gadā tika piesaistīti ar zaļo obligāciju starpniecību, jāiegulda klimata politikas projektos. Tomēr problēmas rada fakts, ka dažādas organizācijas mēra un ziņo par ietekmi uz vidi atšķirīgi. Ieguldītāji nevar būt pārliecināti, ka tonna oglekļa dioksīda, kuras izmešanu atmosfērā viņi ar savu ieguldījumu novērš, patiesībā nav tikai pustonna vai pat, iespējams, divas tonnas.

Pateicoties EIB vadītajai darba grupai, tika ieviests pirmais vadlīniju kopums attiecībā uz ziņošanu par zaļo obligāciju ietekmi. Šīs vadlīnijas nodrošina pārskatāmību un atbildību, ļaujot zaļajām obligācijām sasniegt lielāku ieguldītāju loku.

EIB jau tagad attiecībā uz katru atsevišķu projektu publicē informāciju par finansējumu, kas piešķirts no emitētajām zaļajām obligācijām, un par tās projektu ietekmi uz klimatu. Kā piemēru var minēt milzīgo Marokas saules enerģijas projektu Varzāzātā, kam jāsāk elektroenerģijas ražošana 2016. gada sākumā. EIB kopējā aizdevumu summa Varzāzātas dažādo saules paneļu un koncentrētās saules enerģijas projektu finansēšanai sasniedz vairāk nekā 200 miljonus EUR. EIB zaļo obligāciju emisijas rezultātā iegūtie 40 miljoni EUR tika piešķirti Varzāzātas projektam. Bankas atskaites uzrāda jūtamu rezultātu:

- elektrību saņem 250 000 marokāņu
- oglekļa dioksīda emisiju apjoms samazināts par 193 tonnām gadā
- radītas jaunas darbvietas vietējā saules enerģijas ražošanas nozarē

Varzāzātas saules enerģijas projekts Marokā

Sadarbība un mijiedarbība

Līdz ar Eiropas Stratēģisko investīciju fondu banka ir ieguvusi jaunu, nozīmīgu lomu, kuras īstenošanai nepieciešamas īpašas pārvaldības spējas.

ESIF

2014. gada decembrī Eiropas valstu un to valdību vadītāji vienojās par Investīciju plānu Eiropai. Tā mērķis ir aktivizēt ilgtermiņa ieguldījumu procesu, kas vismaz kopš 2008. gada finanšu krīzes ir bijis pārāk pasīvs. Svarīgs šī plāna pīlārs ir **Eiropas Stratēģisko investīciju fonds (ESIF)**. ESIF ietvaros EIB varēs izmantot ES budžeta garantiju 16 miljardu EUR apmērā un 5 miljardus EUR no bankas pašas līdzekļiem. Izmantojot šo atbalstu, banka ieguldīs projektos, kam trīs gadu laikā būtu jānodrošina 315 miljardu EUR finansējums.

ESIF Investīciju komiteja

Eiropas Parlaments 2015. gada vidū pieņēma noteikumus, kas paredz ESIF izveidi. Formālā administratīvā ESIF struktūra tika pabeigta decembrī, kad Vilhelmu Moltereru iecēla par ESIF direktoru.

Pirms tika iecelti visi ESIF Investīciju komitejas locekļi, EIB jau bija apkopojusi ESIF darījumu portfeli, nosūtot katru darījumu Eiropas Komisijai apstiprināšanai. Par dažiem no šiem darījumiem jau lasījāt šī pārskata projektu sadaļā.

Projekti, kas gūst labumu no ESIF garantijas, tiek pārbaudīti saskaņā ar EIB standarta uzticamības pārbaudes procedūru, un tiem jāsaņem EIB Direktoru padomes gala apstiprinājums. ESIF finansēšanas operācijas tiks reģistrētas EIB bilancē, bet šīs augstāka riska aizdevumu operācijas būs kredītneitrālas attiecībā uz EIB, jo tās gūst labumu no ES garantijas un bankas pašas līdzekļiem. EIB darbinieki tagad sadarbojas ar ESIF pārvaldes struktūrām, lai ES budžeta garantijas ietvaros saņemtu finansējumu saviem projektiem:

- ESIF Valde sniedz padomus attiecībā uz portfeļa riska profilu un stratēģiju
- ESIF Investīciju komiteja novērtē un apstiprina ES budžeta garantijas izmantošanu attiecībā uz konkrētām operācijām

EIB vadības uzbūve

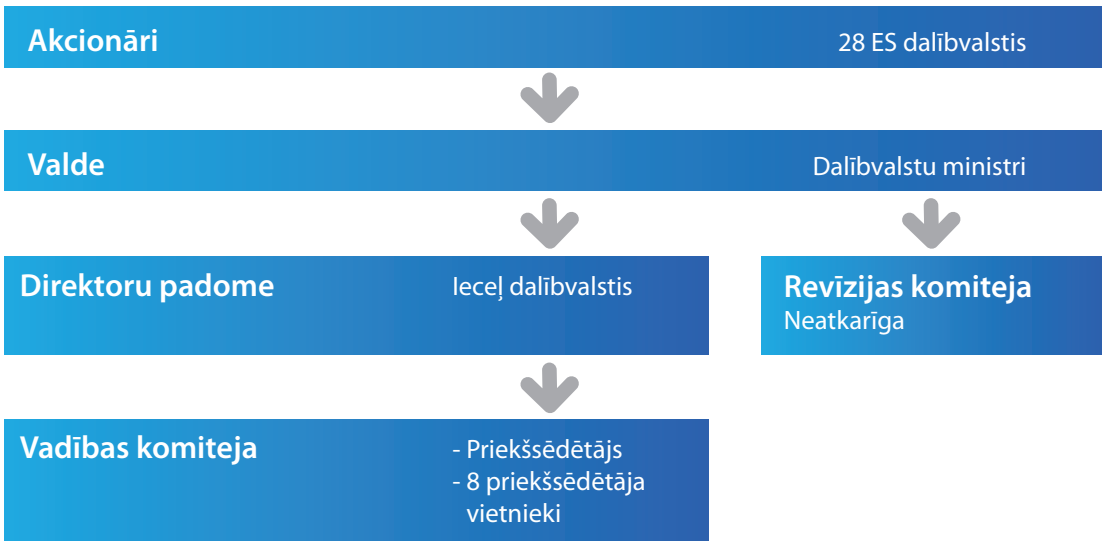

Ir daudz ES institūciju, kas sadarbojas ar banku, lai veicinātu tās atbildību:

- **Eiropas Parlaments** katru gadu pārbauda EIB darbību
- **Eiropas Komisija** ieceļ vienu EIB Direktoru padomes locekli un izsaka viedokli par katru Direktoru padomei iesniegto projektu
- **Eiropas Ombuds** — atšķirībā no citām starptautiskām finanšu iestādēm pilsoņu sūdzības par pārvaldē pieļautu kļūdu neaprobežojas ar EIB sūdzību mehānismu. Tās var iesniegt tālāk Ombudam
- **Eiropas Savienības tiesa** lemj par jebkādām domstarpībām starp EIB un ES dalībvalstīm, un tā var izvērtēt bankas lēmējiestāžu pieņemto lēmumu likumību
- **Eiropas Revīzijas palāta** var revidēt aizdevumu operācijas saskaņā ar pilnvarām
- **Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs** pārrauga EIB atbilstību personas datu aizsardzības noteikumiem un regulām
- **Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai** sadarbojas ar EIB, lai novērstu krāpšanu
- **Eiropas Centrālā banka** nodrošina likviditātes līgumus Eurosistēmas operācijām, kas ir pieejamas arī EIB

EIB vēlas izteikt pateicību šādiem projektu virzītājiem un citiem sadarbības partneriem, kuri nodeva bankas rīcībā šajā pārskatā izmantotās fotogrāfijas: © EIB Photolibrary, © Shutterstock,© Frederic Legrand - COMEO / Shutterstock.com, © Melih Cevdet Teksen / Shutterstock. com, © Matyáš Řehák / Shutterstock.com, © kavalenkau / Shutterstock.com, © Polpharma, © Neoen, © Oxford University, © Cavidi, © MicroBank Caixa, © PerMicro, © K10 Apprenticeships Limited,© ORGA bouw, © Smart-Eye, © Alper Çuğun (Flickr), © HSY, © 2015 Sandwell and West Birmingham Hospitals NHS Trust, © Getinge, © William Demant, © Copenhagen Infrastructure Partners, © Omnicane, © EU/NEIGHBOURHOOD INFO CENTRE – photographer Safi Naciri.
Atļauja reproducēt vai izmantot šīs fotogrāfijas jālūdz tiešā veidā autortiesību īpašniekam.

Salikums: EIB GraphicTeam.

MIX
Papīrs no atbildīgiem avotiem
FSC® C103749
www.fsc.org

Drukājis *Imprimerie Centrale* uz *MagnoSatin* papīra, izmantojot krāsas uz augu eļļas bāzes. Sertificēts saskaņā ar Mežu uzraudzības padomes (*FSC*) noteikumiem, papīrs sastāv no 100 % dabiskām šķiedrām (no kurām vismaz 50 % ir no pareizi apsaimniekotiem mežiem).

Eiropas
Investīciju
bankas grupa

EIB grupu veido Eiropas Investīciju banka un
Eiropas Investīciju fonds.

Eiropas Investīciju banka
98 -100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
+352 4379-1
+352 437704
www.eib.org – info@eib.org

Eiropas Investīciju fonds
37B, avenue J.F. Kennedy
L-2968 Luxembourg
+352 2485-1
+352 2485-81200
www.eif.org – info@eif.org

Darbības pārskats 2015

© EIB 04/2016 print: QH-AD-16-001-LV-C ISBN 978-92-861-2658-1 ISSN 1830-3099 doi:10.2867/891432
digital: QH-AD-16-001-LV-N ISBN 978-92-861-2634-5 ISSN 2363-3859 doi:10.2867/187329
© EIB GraphicTeam